

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inape-
lază.

Apusul semilunii.

Arad, 29 Septembrie.

Odinioară și acum! Gândul nostru zboară în acele vremi îndepărtate, când strașnicul popor al lui Baiazid a răsărit ca din pământ la poarta Europei, amenințând cu cutropire întreaga noastră lume. Cât avânt sălbatic era atunci în acești oameni străbătuți de puternica învățătură a lui Mohamed! Câtă cerbicie în pornirea lor de a da „din pistolul dela Roma ovăș calului sultanului lor"! Câtă deslănțuire furtunoasă de energie omenească! Părea că un demon frumos îi poartă spre niște ținte nebune, cu o patimă grozavă, nestăpănită, care într-o anume clipă, e în stare să sfideze toate puterile omenești.

A călcat în picioare acest popor aprins de orientali, veacuri dearândul, tot ce i-a stat în cale, a subjugat popoare, a strămutat graniți, a vărsat râuri de sânge omenească, s'a jucat de-a răsbaoiele, și-a bătut joc de toate legile omenești și nu odată, deasupra unor munți de cadavre, răzimat în spadă, și-a făcut ochii roată, încruntând triumfător din sprâncene, spre popoarele Europei.

Și astăzi? Bieții osmanlii. Abia dacă mai pot răsufla de neputincioși ce sunt. Se strâng tot mai mult în jurul năcăjitei lor averi, rabdă umiliți loviturile tuturor robilor lor de odinioară — până și Muntenegru aplică din când în când câte o lovitură de picior Țarigradului — invocă tremurând puterea lui Allah și ajutorul puterilor europene prietene din interes și —

atât. Semiluna, frumoasa, strălucitoare și neînvinșă semilună, se pleacă din ce în ce mai mult spre apus, căci popoarele cari au făcut mai puțin șgomot și au vărsat mai puțin sânge în cursul veacurilor și-au zidit cu răbdare, cu mari eforturi spirituale o cetate cu mult mai puternică decât toate cetățile turcești, cetatea culturii, pe care ea nu a înțeles-o niciodată.

Astăzi stăm în fața unei noi umiliri a Turciei. Italia, fără de veste, și-a trimis flota la țărmurile Africii nordice, în fața Tripolisului, care e provincie turcească, organizată turcește, cu reprezentanți legali în noua cameră a constituției turcești, și eri a cerut printr'un ultimatum categoric adresat guvernului otoman să-i dea voie să ocupe pentru sine această țară exploatată de altfel până acum economic de ea. Pășirea Italiei în orice caz nu e justificată după legile bunului simț și chiar și ale moralei, căci în sfârșit Tripolisul este proprietate turcească, dar interesele economice ale poporului italian cer ca Tripolisul să ajungă cu desăvârșire în stăpânirea lui, unde trebuie să se creeze un de-bușeu pentru produsele comerțului și industriei italiene, cari în acest an jubilar au arătat un avânt foarte mare. Procedul Italiei este justificat deci din punctul ei de vedere. Turciei și celorlalte puteri europene le rămâne să nu-l aprobe și să si-lească Italia, dacă pot, să nu-l împlinească. Și, aici este marea greutate. Puterile europene, toate, fără deosebire, și-au dat consentimentul la acest pas forțat al guvernului italian. Anglia, în speranță că

va fi ajutată de acest caz la ocuparea desăvârșită a Egiptului, iar Germania și Austro-Ungaria în virtutea triplei-alianțe. Franța își are încurcăturile ei în Maroc, câtă vreme Rusia, pentru politica ei în Balcani, vede cu deosebită satisfacție slăbirea Turciei, astfel, că impeșul otoman este dat pradă cu totul liberei voințe a Italiei. Nu le rămâne turcilor, decât să prindă arma în mână ca să-și apere onoarea și drepturile, sau să capituleze cu rușine în fața forței majore a împrejurărilor.

Un război? Flota turcă este însă atât de mică și atât de slabă pe lângă cea italiană încât ar fi o încercare cel puțin îndrăznească să se încerce așa ceva. A târi teatrul războiului în Tripolis încă ar merge cu mare greutate, deoarece flota italiană care nu stă mai departe de douăzeci de kilometri de țărmul Africii nu va îngădui nici când transportarea trupelor turcești pe uscat. Ar mai rămâne Egiptul ca loc de debarcare, dar și în acest caz e problematic, dacă englezii vor permite aceasta.

Să admitem însă și posibilitatea unei încercări pe uscat. Soldații turci, vr'o zece mii câți se află acum în Tripolis, vor putea să încerce lucrurile până la o anumită întorsătură norocoasă, însă situația internă a Turciei, în momentul izbucnirii războiului ar deveni atât de gravă încât guvernul turc ar fi necesitat să lase Tripolisul și să se întoarcă acasă. Încă în zilele aceste, albanezii s'au organizat în bande, pregătind iar răscoala generală și se poate spune cu certitudine că în cazul unui război toate nemulțumirile naționalităților otomane ar izbucni cu o putere de-

IMN

la centenarul semin. „Andreian“. *)

De prot. Ion Teculescu.

Pioasă, profundă ca psalmul credinței,
Ce tu o-ai păzit,
Cântare 'ntreită azi ție-ți aducem
Lăcaș preacinstit.

E darul din darul, ce tu ni l'ai dat
Mărețul irmos,
Ce azi ție-l aduce prin os tot poporul
Cel dreptcredincios.

Să te bucuri unuia
Ție se cuvine,
Azi când: aliluia
Cântăm jur de tine.

Mărirea ta vrednică
Cântă-o toată strana,
Răsune puternică
Cântarea: Osana!

Osana, lăcaș preasfânt,
Cămin de lumină
Primește al nostru cânt
Din inimă plină...

*) Reproducem „Imnul” părintelui protopop dela Alba-Iulia, Ion Teculescu, scris pentru centenarul seminarului „Andreian” și publicat greșit în numărul 201 al ziarului nostru. Cerem scuze cetitorilor noștri pentru această regretabilă eroare. Textul corect al „Imnului” este cel pe care-l publicăm astăzi.

Prin valuri și neguri, tu far de lumină
Ai fost ne'ncetat.
Cărarea cea dreaptă a legii străbune
Tu o-ai luminat.

Și neamului preoți: cărmăcii isteți
Și-ai legii străjeri,
Și dascăli strădalnici, ai slovei cuminte
Cinstiți pioneri.

Un secol de-arîndul, ca roze din soare
Tu singur i-ai dat,
Pe toți din potirul credinței și-al limbii
I-ai cuminecat....

Tu nu ai portaluri mărețe, pompoase
Și turle înalte,
Dar duhul mai sfânt și mai mare e 'n tine
Ca 'n ori-care alte.

De-aceea spre Domnul genunchii smeriți
Azi toți îi plecăm
Și rugă pioasă din suflet pornită
Lui îi înălțăm:

Păzește lăcașul sfânt
Și de-aci 'nainte.
El legea ta pe pământ
O 'nvață preasfinte.

Cetate pentru popor
Fie 'n infinit...
Iar inger apărător
Andreiu cel slăvit!...

Anatole France.

Scolastica.

În acel timp, care era veacul IV al erei creștine, tânărul Injuriosus, fiu unic al unui senator din Auvernia, ceru în căsătorie pe o tânără fecioară cu numele de Scolastica, fiica unică a unui senator. Ea îi fu acordată. După ceremonia căsătoriei, tânărul o duse în casa lui și împărțăși cu dânsa patul său. Dar ea, tristă și cu fața întoarsă la perete, plângea amar.

— Ce te chinuște, spune-mi, te rog?

Și cum ea tăcea, el adăugă:

— Te rog, în numele lui Isus Christos, fiul lui Dumnezeu, să-mi spui limpede de ce plângi. Atunci ea, întorcându-se spre dânsul:

— De ași plânge în toate zilele vieții mele și încă n'aș avea destule lacrimi pentru a răspândi imensa durere care-mi umple inima. Hotărîsem în mine ca să păstrez curată această carne slabă și să ofer lui Isus Christos fecioria mea. Nenorocire mie, căci el m'a părăsit, nepermițându-mi să desăvârșesc dorința! O zi pe care n'ar fi trebuit s'o cunosc nici odată! Iată că, despărțită de ceresul mire care-mi făgăduise raiul drept zestre, am devenit soția unui muritor, și acest cap menit să fie înecunat cu trandafiri, nemuritor este împodobit, sau mai bine zis veștețit de aceste roze deja îmbătrânite; vai! acest trup, menit să fie investimantat cu inul curăției, iată-l că poartă, ca o povară urîță, vălul nupțial. De ce întâia zi a vieții mele n'a fost ea și cea de pe urmă? Ce fericită aș fi fost dacă aș fi putut să calc pragul morții înainte ca gura mea să fi simțit cea dintâi picătură de lapte, și dacă sărutările blânde mele doici

mentară, punând într-o gravă dilemă conducerea Turciei.

Vedem, deci, că nu numai puterea incomparabil superioară a Italiei, dar și logica zdrobitoare a împrejurărilor indică o soluție și dacă nu pașnică, dar în ori ce caz umilitoare pentru imperiul otoman. Salvarea onoarei naționale va putea produce câteva ciocniri, război formal nu va fi însă în Tripolis.

Rămâne totuși o posibilitate. Atât unele din statele balcanice, cât și Austro-Ungaria au vădite tendințe de cucerire și dominație în Balcani. Se știe de conflictul recent dintre Poartă și Muntenegru, se cunosc și năzuințele de cucerire ale bulgarilor, cât despre intențiile Greciei asupra Cretei, după atâtea conflicte diplomatice de până acum, ele sunt de ajuns cunoscute. Monarhia noastră și dacă nu ar dori acum să ocupe sandjaciul Novibazar va trebui să lupte însă totdeauna pentru susținerea prestigiului ei economic în Balcani, singurul centru de desfacere a exportului ei. Date fiind aceste încrucișări de interese asupra unui singur punct: Turcia, un conflict atât de grav ca cel din Tripolis poate să dea naștere la o conflagrație extrem de primejdioasă. Diferitele state interesate în Balcani, prinzând poftă după pilda Italiei, pot să se folosească de clipa de față mărturisindu-și dorințele chiar și cu arma în mână. În acest caz războiul nu ar fi însă numai al Italiei sau al Turciei, ci un grozav război al întregii Europe, căci complicatele convenții și legături secrete dintre diferitele state ale perfidului și bătrânului nostru continent, cu rețeaua lor nebănuită, numai la aceste pot să ducă.

Speranța tuturor cunoscătorilor situației este, însă, că un astfel de dezastru nu va cădea asupra noastră. Chiar și Italia a trimis tuturor ambasadurilor și consulilor ei din Balcan o notă, prin care le atrage atenția asupra acestei primejdii, îndru-

mându-i să contribuie cu autoritatea lor la potolirea tuturor patimilor din Balcani. Și Italia își dă seama că un astfel de război ar constitui o mare catastrofă europeană, a cărei răspundere ar primi-o în fața istoriei în primul rând ea.

Vedem deci, telegramele de astăzi încă confirmă aceasta, că Turcia va trebui să se plece, silită de împrejurări, cedând Italiei provincia Tripolis fără prea multă vorbă și cu mai puțin sgomot de tunuri. Faptul acesta este extrem de umilitor pentru înalta Poartă, dar el trebuie să se împlinească.

Tot ce e trist din acest conflict, umilirea rușinoasă cu care trebuie să-și păteze istoria poporul turc, acest început de sfârșit, trebuie să înduioșeze pe oricine. Noi și îndeosebi frații noștri din Regat am suferit sute de ani chinuți de apăsarea Stambulului. Cultura noastră a fost împinsă cu veacuri înapoi din pricina lor. Totuși un sentiment de milă ne cuprinde cum vedem că tocmai acum când cercăm să între în sufletul turcesc razele unei culturi necunoscute, mâna haină a soartei imprăștiie în calea „tinerilor” turci, conflicte, răscoale, ca un semn trist și amenințător al unei descompuneri apropiate. Ne gândim la trecutul îndepărtat, reînviem imaginea strașnicului Soliman, trecem pe dinaintea ochiului minții noastre icoana grozavă a miilor de ieniceri și spahii, tot fastul și toată sălbătăcia acestui mareț popor barbar și, noi umiliții de odinioară, zicem din toată inima: Allah al vostru e mare, să vă mântuie, dacă poate!...

— **Datele investigației dela Vinț.** Ni-se telegrafiază din Budapesta: Azi au sosit la Curie datele investigației dela Vinț în chestiunea alegerii parlamentare trecute. Pentru desbaterea acestor date s'a fixat la Curie ziua de 15 Noemvrie.

Darea de seamă a contelui Tisza în Arad. Coratele Ștefan Tisza, deputatul Aradului și-a anunțat aderenții săi din Arad, că la 19 Octombrie ar dori să-și ție darea de seamă înaintea alegătorilor săi.

Corifeii partidului muncii din Arad, fac mare pregătire pentru primirea contelui Tisza.

Memoriul delegațiunii dobrogene. O delegațiune dobrogeană compusă din reprezentanți tuturor naționalităților cari populează acest ținut românesc, s'a prezentat ieri dlui prim-ministru P. P. Carp, care fiind plecat, delegațiunea i-a adresat memoriul în care se plânge că s'a răpi la peste 5000 de oameni cetățenia, drepturile de care s'au bucurat timp de 33 ani.

Dela d. P. P. Carp, membrii delegațiunii s'au dus la d. T. Maiorescu ministru de externe care a ascultat cu multă atențiune doleanțele de brogenilor.

D. ministru T. Maiorescu a promis că va în forma pe d. P. P. Carp de toate cererile delegațiunii, asigurându-i că va găsi o soluțiune satisfăcătoare pentru ei și că în primul consiliu de miniștri ce se va ține după venirea dlui Al. Mar ghilomanu chestiunea lor va fi desbătută.

Delegațiunea a plecat la Sinaia spre a cere o audiență M. S. Regelui.

Sedința Camerii. S'a început cu votări nominale până către 12 și jumătate. A urmat kosuthistul Baross care avea problema să vorbească tot timpul până la ora interpelărilor, fiind azi z de interpelări. El însă a sfârșit pe neașteptate. Obstruanții însă nu s'au zăpăcit de apucătura aceasta a lui Baross, cunoscut pentru sentimentele lui tiszaiște, ci au cerut ședința secretă. Redeschizându-se ședința justhistul Holló o interpelă în chestia recente hotărâri a comunei din Croația Petrovaradin împotriva școlărilor unguri, pe cari comuna i-a oprit să cerceteze școala croată. Contele Khuen răspundând a spus că hotărârea aceasta a comunei croate este efluxul șovinismului, de care de altminteri nu mai puțin sufăr și Ungurii. A terminat făgăduind că se va îngriji să nu poată fi aplicată hotărârea.

Săptămâna viitoare din 4—10 Octombrie Camera nu va ține ședințe, pentru că în 6 Oct. se serbează aniversarea morții celor 13 generali din patruzeci și opt la Arad. Guvernul ca să încunjure ori ce demonstrație ce ar face deputații opoziționist cu acest prilej, mai bine nu ține ședințe parlamentare șase zile. E semnificativă această purtare a lui Khuen.

ar fi fost depuse pe sicriul meu! Când te văd întinzându-ți mâinile spre mine, mă gândesc la alte mâni, străpunse de cuie pentru mântuirea lumii.

Și, sfârșind aceste cuvinte, ea plânse și mai amar.

Tânărul îi răspunse cu blândețe:

— Scolastico, părinții noștri cari sunt nobili și bogăți printre Auverni, n'au avut, ai tăi, decât o fiică, și ai mei decât un fiu. Ei au voit să ne împreuneze pentru a perpetua familia lor, de teamă ca după moarte bunurile lor să nu fie moștenite de un străin.

Dar Scolastica îi zise:

— Lumea nu este nimic; bogățiile nu sunt nimic; și viața aceasta nu e nimic. Oare a aștepta moartea însemnează a trăi? Numai aceia trăiesc, cari, în pacea eternă, beau lumina și gustă bucuria îngerească de a-l poseda pe Dumnezeu.

În clipa aceea, atins de grația cerească, Injuriosus strigă:

— O! cuvinte limpezi și dulci! lumina veșniciei vieți strălucește în fața ochilor mei! Scolastico, dacă vrei să ții ce ai făgăduit, voi rămâne east pe lângă tine.

Ea răspunse, aproape liniștită și zâmbind printre lacrimi:

— Injuriosus, este foarte greu unui bărbat a acorda femeii un astfel de lucru. Dar dacă vei face în așa fel încât să rămân neprihănită pe această lume, îți voi da o parte din zestrea care mi-a fost făgăduită de Isus Christos, Domnul și soțul meu.

Atunci, făcându-și semnul crucei, el spuse:

— Voi face tot ce dorești.

Și împreună și mâinile, ei adormiră.

Și, mai târziu, ei dormiră în acelaș pat într-o incomparabilă castitate. După zece ani de încercări, Scolastica muri.

Ea fu dusă, după obiceiul vremii, în capelă, investmântată cu haine de sărbătoare și cu chipul descoperit, în cântec de psalmi și urmată de întreg norodul.

În genunchi lângă dânsa, Injuriosus rosti cu glas tare aceste cuvinte:

— Îți mulțămese ție, Mântuitorule, de a'mi fi dat puterea de a păstra neatinsă comoara ta.

La aceste cuvinte, moarta se sculă de pe patul ei funebru, surise și murmură cu blândețe:

— Amicul meu, de ce spui ceeace nu te întreabă nimeni?

Apoi ea recăzu în somnul etern.

Injuriosus nu-i supravețui mult. El fu îngropat nu departe de ea, în capelă. În cea dintâi noapte a odihnei lui în mormânt, un trandafir minunat ieși din sicriul soției feciorelnice, și înlănțui cele două cosciuge cu brațele lui înflorite. Și a doua zi poporul văzu că erau legați unul de altul de un lanț de răze. Cunosând după acest semn sfinția mult fericitului Injuriosus și a mult fericitei Scolastica, preoții din Auvernia recomandară aceste morminte cucerniciei credincioșilor. Cu toate acestea, în provincia aceea evanghelizată de sfinții Allire și Nepoțian, mai rămăseseră și câțiva păgâni. Unul din ei, numit Silvanus, adora fântânele nimfelor, atârna iconițe în ramurile unui stejar bătrîn și păstra în locuința sa mici figuri de pământ, cari înfățișau soarele și pe zeițele Mame. Pe jumătate ascuns în frunziș, zeul grădinelor păzea livada sa. Silvanus își ocupa bătrînețea compunând poeme. El făcea egloguri și elegii într'un stil cam aspru dar ingenios, și în poemele lui el introducea versuri de câte ori se putea. După ce merse cu norodul la mormintele soții-

„Asociațiunea industriașilor de mobile” din Brașov

recomandă în atenția on. public, depozitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere-garcon și saloane. la în întreprindere efeptuirea aranjamentului complet al locuințelor și bucătăriilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapetăriia lor. — — — — —

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloge gratuite!

A „Brassói Butorkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezete”, Strada Vămii nr. 36.

Politica școlară a Sașilor.

Arad, 29 Septembrie.

Ne încă în vie memorie atitudinea compatrioților noștri sași față de proiectul de lege al lui Apponyi, la 1907, precum și atitudinea pe care o observă ei, an de an, la discuția bugetului ministrului de instrucție. În parlament combat și ei până la un loc proiectele și măsurile cu tendință pronunțată de maghiarizare, dar la urmă toți deputații sași încheie cu formula deputaților guvernamentali de: „*declar că primesc proiectul*”.

E și aceasta o dovadă de o înaltă concepție a vieții! Nu știm să existe o concepție mai utilitaristă a vieții, decât aceasta a blajinilor noștri concetățeni, cari n'au curaj să lupte cu demnitate pentru idealuri. Ei luptă pentru răsplata imediată, care, în aceste țări a tuturor nedreptăților, li-se și acordă celor ce o cerșesc, în loc să și-o cucerască.

Ne aducem aminte cu cât cinism revoltător li-s'a făgăduit la 1907 Sașilor, că legea lui Apponyi nu se va aplica față de ei. —numai s'o voteze.

O astfel de palmuire pe față a dreptății rar se va mai fi pomenit.

Și în adevăr, legea lui Apponyi care în viața școlii românești a produs cele mai neînchipuite tulburări, față de Sași se aplică cu o indulgență fără păreche. Câtă vreme la noi se cere respectarea și a celei din urmă literă a acestei legi, la Sași abia dacă se observă vr'o deosebire între școala de până la 1907 și între cele de azi. Scriitorul acestor rânduri cunoaște din intuiție proprie școala săsească și e scârbit nu de felul cum învață Sașii ungurește căci și ei învață mai mult decât trebuie, ci de felul cum aplică guvernul față de noi o lege, care pentru Sași nu e decât în mică măsură o piedecă în calea progresului. Deși pe baza art. de lege IV din 1898 numele oficiale ale localităților sunt numele ungurești, ministrul

lor creștini, bătrînul, admiră trandafirul care înflorea pe cele două cociuge. Și, cum el era pios în felul său, văzu întru aceasta un semn ceresc. Dar el atribui mîmnea propriilor săi zei, și văzu hotărît că trandafirul înflorise prin voința lui Eras.

„Trista Scolastica, zise el, acum că nu mai este decât o umbră vană, regretă timpul iubirei și plăcerile pe cari le-a pierdut. Rozele cari ies dintr'însa și cari vorbesc în numele ei, ne spun: Iubiți, voi cari trăiți. Minunea aceasta ne învață a gusta plăcerile vieții cât mai este încă vreme”.

Astfel cugeta bătrînul păgân. El compuse în acest scop o elegie pe care am descoperit-o din întâmplare în biblioteca publică din Tarascon, într'o bibliie din veacul al nouălea. Prețioasa foaie care scăpase până atunci atenției savanților, nu numără mai puțin de optzeci și patru de rânduri de un cursiv merovingean destul de citet. Textul începe cu versul de mai jos:

Nunc piget; et quaeris, quod non antea ista voluntas

Tunc fuit...

Și sfârșește cu următorul:

Stringamus moesti carminis obsequis.

a aprobat în zilele trecute două Atlasuri geografice, compuse de profesorii Robert Csallner, Hermann Horedt și Otto Phleps, pentru școalele primare și pentru cele medii, cari Atlasuri pe lângă numirile oficiale ale localităților din Ungaria poartă, în parantes, și pe cele germane, iar pentru cele din afară de Ungaria dau numai numirile germane. Această măsură echitabilă, nouă nu ne e îngăduită; noi suntem siliți să propunem după Atlasuri pur ungurești.

Dar mai sunt și alte dovezi cari ilustrează dreapta cumpănă cu care se măsură în țara aceasta.

În școlile primare săsești nu se ia nici pe a patra parte atâta limbă maghiară, ca în ale noastre, și cu toate acestea inspectorii sunt mulțumiți cu rezultatele Sașilor. În vreme ce la noi nici cu cel mai bun învățător nu e mulțumit în ce privește limba maghiară. Elevi din cl. VI nu știu aproape nimic ungurește din materia pe care la noi trebuie să o știe fiecare elev din cl. IV.

„Cărțile de cetire” ale Sașilor sunt foarte bune. Ele sunt făcute pe baza unor principii didactice sănătoase, conform cărora se asigură teren destul și pentru viața Sașilor. Aceste cărți nu sunt aprobate de guvern. Ce e drept nici nu se cere ca ele să fie aprobate, în școlile noastre însă dacă cărțile de cetire românești nu sunt aprobate, inspectorul face arătare la ministru, și buclucul e gata. Dacă am avea noi astfel de cărți, în 24 de ceasuri le-ar interzice ministrul. Într'o preparandie săsească se întrebuintează chiar și o „Istorie a pedagogiei” apărută în Germania, ceace e contra legilor școlare. Ce ar păți o preparandie de a noastră, dacă ar propune după un manual din România?

Pe coperta cărților de școală ale Sașilor numele orașului e tipărit și în nemțește, astfel: Brassó (Kronstadt). Așa ceva nouă nu ne e îngăduit: noi suntem siliți să punem numele *numai* în ungurește.

În școlile săsești se găsesc tablouri cari reprezintă bărbați „străini”, ca d. e. Gustav Adolf, Luther, Schiller, ș. a. Ce ar face un inspector ungar, dacă ar găsi într'o școală de a noastră d. e. pe Eminescu, pe Alexandru, pe Petru Maior sau pe Veniamin Costachi?

În școalele nemțești se întrebuintează tablouri intuitive nemțești, (cu inscripții nemțești), ceace nouă nu ni-s'ar îngădui cu nici un preț.

Am spus în mai multe rânduri că noi nu aprobăm politica de pomanagii a Sașilor; noi nu cerșim drepturile cari ni-se cuvin și cari trebuie să ni-se și dee, mai curînd sau mai târziu. Trebuie să mai adaugăm că nici nu-i invidiem pe Sași pentru felul cum se aplică față de ei antipedagogica lege a Sașilor, ba mai mult chiar, ne bucurăm că ei n'au nenorocul care ne paște pe noi din cauza măsurii nedrepte cu care ni-se măsură. Revolta noastră nu e îndreptată împotriva lor, ci împotriva acelor cari pentru Sași sunt mumă, iar pentru noi ciurmă. Dela aceștia cerem noi ca dacă mai e în ei vr'un strop de simț de dreptate și de

rușine, să măsoare drept tuturor cetățenilor, fără deosebire că aceștia sunt cu spinarea de cauciuc sau cu fruntea ridicată.

Altfel, cum crede acest stat că poate face educația morală și în adevăr patriotică a cetățenilor lui?

Tripolitania.

O seamă de orientări în preajma războiului italo-turc.

Acum când spectrul războiului a apărut atât de înfiorător la orizontul de Miazăzi, credem că facem cititorilor noștri o plăcere dându-le o seamă de orientări generale asupra terenului apropiatului războiu, asupra trecutului și prezentului Tripolitaniei și zugrăvindule o perspectivă imaginabilă despre sortile de izbândă ale fraților noștri italieni.

Spre Răsărit dela strîmtoarea Gibraltar se însirue de-a lungul coastei nordice a Africii țărișoarele Algeria, Tunisia, Tripolitania și Egiptul, cari sunt, vreme de aproape un veac tot atâtea mere de ceartă pentru tendințele de expansiune ale puterilor europene. Uriașul lanț de munți, miticile culmi ale lui Atlas, dau aproape întreagă variația fantastică a acestui întins teren, binecuvîntat de o climă, care e cea mai suportabilă din toate climatele imensului continent al soarelui dogoritor.

Soarta Marocului o cunosc cititorii noștri din informațiile ce-am publicat cu prilejul actualelor tratative germano-franceze. Algeria și Tunisia sunt azi colonii franceze înfloritoare: Algeria începând dela 1847, când după mari și dureroase jertfe vitejia Francezilor și genialitatea comandanților Bourmont și Dupperré a înfrînt grumazii de oțel al legendarului erou Abd el Kader, într'o cîenire de proporții epeice; iar Tunisia începând din 1881, când conform unui tractat, care a încheiat și el un lung șir de războiri, a ajuns sub protectorat francez, lăsându-i-se sultanului dela Tarigrad numai suveranitatea formală.

Egiptul e sub protectorat englez, dela 1899 încoace, a rămas însă neatinsă suveranitatea sultanului asupra lui. O serie nesfârșită de jertfe, de războaie și machinații diplomatice din partea Englezilor, le-a creiat acestora prerogativa de-a fi ei adevărații factori hotărîtori în Egipt.

Din cele trei state dela coasta Africii a rămas deci numai Tripolitania, până astăzi, teritoriu turcesc, supus în toate privințele suzeranității sultanului. Tripolitania e așezată între Sirtul mare și cel mic și cuprinde, afară de Tripolitania propriu zisă, platoul Barka, numit și Kyrenaica, și oazele Ghadames, Tozzan și Andsila, toate împreună avînd o suprafață de 1,033.400 km², ale cărei hotare sudice se pierd nehotărîte în deșerturile Libiei și ale Saharei. Locuitorii să tot aibă până n 1 și jum. mil.: Mauri, Beduini arabi, Berberi și Negri. Numărul europenilor, italieni și francezi, a început să covârșească numărul singuraticelor semînții mohamedane și izraelite. Orașele, și în genere începuturile de cultură sunt datorite muncii civilizatorice a Italianilor. Tot Italianii fac și mijloacele întregul comerț de articole europene de-a lungul nesfârșitelor drumuri de caravană spre Sudanul cel des împoporat.

Suprafața terenului în Tripolitania nu e întreruptă de formațiuni geografice mai însemnate: la Apus se respiră și se pierd cele din urmă pleto ale străvechiului gigant Atlas, la Răsărit Barka, e întreagă podea, care se ridică uneori până la 800 m. deasupra mării, iar spre Miazăzi terenul coboară mereu și se contopește cu marea de nisip al deșerturilor africane. Nici un rîu de seamă nu scurmă pământul în multe părți nefructifer și stîncos. Pe alocurea mai stăruie și azi apaducte

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de **Székely și Réti** fabricanți de **Marosvásárhely** lipsă la: **mobile în Piața Széchenyi-tér 47.**

Oamenilor acreditabili se vînd și pe lângă = plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

= Mare asortiment în trusouri pentru mirese. = La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

rămase de pe timpul Cartagenienilor și Romanilor. Sunt însă număroase fântâni cu hydrophoruri cari scot o apă potabilă din adâncimile foarte bogate în apă. Productele indigene mai însemnate sunt grâul, cucuruzul, piperul și șofranul. Se presupun bogate straturi metalifere în dealurile dela Apus, neexploatate încă. Temperatura variază abia între gradele 25—30 Celsius, o temperatură deci îndeajuns de statornică și favorabilă pentru plantațiuni, asigurând țării o vegetațiune bogată.

Capitala Tripolitaneiei e Tripolis (Tarabulus), lângă Mediterana, cu 40 mii de locuitori. Localitățile mai de seamă sunt apoi Misrata, Derna și Bengasi, unde se află multe ruine din antichitate. Italienii cunosc mai bine chiar decât Indigenii configurația și particularitățile terenului. Deghizați în pașnici ingineri, ofițerii de geniu cei mai isteți, au explorat ani de zile întreg terenul, întocmind hărți militare perfecte, așa că pentru armata italiană interiorul țării nu mai are azi nici un secret.

Dar Italienii au pus stăpânire pașnică și asupra liniilor de comunicație, construind poduri și șosele strategice de frunte. Inceputurile de civilizație tot Italienii le-au făcut. Au școli italiene bune și limba italiană a început să ia o serioasă răspândire printre Indigeni.

Pe locul unde stă azi Tripolis, se înalță în vechime trufașele ziduri ale Cartaginei. După prăbușirea împărăției romane Tripolitania, întocmai ca toate țările dela nordul Africei, era un faimos cuib de pirăți, cari au făcut vreme de secole spaima comerțului maritim din Marea Mediterană. Dela 1599 până la 1651 Tripolitania a fost sub stăpânire spaniolă, apoi în repetite rânduri sub a Turciei.

Poporația de azi a Tripolitaneiei, după cum am văzut, se compune din cele mai varii elemente, cari însă au cu toate o însușire psihică comună: fanatismul religios, care e identic acolo cu fanatismul de rasă. În special Berberii, Arabii și Beduinii sunt încă și azi în stare de sălbăcie sufletească, nu cunosc frica de moarte și de primejdie și sunt vestiți prin vitejia lor din vremuri străvechi. Se vor mai găsi poate și astăzi între acești oameni, eroi de curajul unui Abd el Kader, despre ale cărui fapte vitejești răsună și azi cântec în împărăția semilunei, ori de talia unui Arabi, care înfruntase la cucuruzul Alexandriei (1882) de către Englezi, grindina de granate cu strigătul:

— Nici morți nu vă dăm orașul!

Italienii au recente și foarte dureroase experiențe în ce privește îndârjirea semințiilor din Africa. Sunt abia 15 ani de când mânați de dorul Eritreei 12 mii de Italieni au pierit în valea dela Adua și de când mândrul tricolor italian a fost nevoit să se refugieze din țara crâncenului negus Menelik.

De atunci însă și până astăzi Italia a realizat mari progrese militare și o înfrângere de proporțiile celei îndurate nu ne-o mai putem imagina. Azi Italia stăpânește o flotilă puternică și număroasă, care poate ușor să spulbere fragila flotilă a Turcilor, când aceasta ar încerca să ducă trupe în Tripolitania. Armata italiană va putea răpune fără multe anevoințe cele 40 mii de soldați turci, câți se află azi în garnisoanele Tripolitaneiei. O luptă cu Indigenii încă nu poate avea alt sfârșit decât victoria neîndoiasă a armelor italiene. Italia mai are și avantajul că-și poate spori la nevoie trupele, Sicilia fiind în preajma Tripolitaneiei și drumul de apă absolut în puterea ei.

Firește complicațiunile ce se pot ivi pe urma războiului aici în Europa, ar schimba mult raportul de forțe între cele două state. Dar chiar având în față oastea întregului Islam, redestepat și solidarizat, Italia va rămânea la adăpostul aliaților ei puternice Germania și Austro-Ungaria, — de cumva, până atunci, o eventuală explozie a faimosului „butoi de ecazrit” nu va da-o cu totul nebănuită și cu atât mai fioroasă desfășurare complicațiunilor.

M.

Războiul — inevitabil.

— Turcia refuză pretențiile Italiei. —

Lumea întreagă stă sub impresia apropiatului război. Evenimentele se urmează c'o repeziciune amețitoare. Eri după amiază, după cum am anunțat, a fost remis Porței ultimatul Italiei. Seara a urmat o nouă pretențiune a Italiei: aceea de a vedea Tripolitania evacuată de trupele turcești. Consiliul de miniștri turc s'a întrunit îndată și după o consfătuire care a durat până târziu în noapte, a hotărât să refuze toate pretențiile Italiei și să mai încerce un protest cătră puterile europene.

O încercare foarte zădarnică fără îndoială, pentru că o intervenție din partea puterilor nu mai poate opri izbucnirea conflictului. O telegramă sosită azi la amiază din Roma anunță, anume, că italienii au hotărât să înceapă ocuparea Tripolitaneiei chiar de azi și astfel orice perspectivă de pace pare întunecată.

În situația lui de penibilă strimtorare sultanul ar fi hotărât la rândul său, după cum spun depeșile dela Constantinopol, să aprindă flăcările războaielor în Balcani. Două corpuri de armată ar fi stând gata să meară la granițele Tesaliei cu scop să atace Grecia de îndată ce aceasta ar da cel mai mic semn de dușmănie.

Notele diplomatice ale celor două puteri.

Roma, 29 Septembrie.

Guvernul italian a înaintat Turciei o notă diplomatică în care anunță că va ocupa Tripolitania și cere ca guvernul turcesc să iee dispoziții față de organele sale din provincia africană pentru a se putea încunjura ori ce vărsări de sânge. Răspunsul porței e așteptat într'un restimp de douăzeci și patru de ore. Se prevede însă că pornirea Italienilor nu va putea fi mulcomită cu aplanarea câtorva chestiuni de ordin mai puțin important, căci Italia vrea cu ori ce preț să ocupe Tripolitania.

În Turcia însă nota diplomatică a Italiei n'a fost nici pe departe o surpriză căci aci lumea era demult pregătită pentru eventualitatea unui război cu Italia. Și fără îndoială că Turcia nu va sta impasibilă în fața ocupării provinciilor sale, ci va declara Italiei un îndoit război, unul mai păgubitor decât celalalt. Porta așteaptă numai momentul când vor debarca trupele italiene pe țărmul african pentru a-i declara războiul. Acasă va începe lupta economică cu Italia, va expulsa pe toți italienii domiciliați în întinderea imperiului le va închide școlile; în aceeași vreme va rupe ori ce legături negustorești cu țara dușmană, înscenând astfel un puternic boicot contra tuturor articolelor venite din Italia. Toate porturile turcești ale imperiului și cele dela limanurile egeice au primit ordin ca îndată ce va apare vr'un vas italian sau va încerca să debarce trupe, să fie primit cu arma.

Teatrul războiului.

Londra, 29 Septembrie. După cât anunță agenția Reuter puterile europene vor observa în tot decursul acestui conflict diplomatic, și chiar pe vreme de război, o ținută absolut neutrală. Tot de aici se anunță că la caz de război cele două puteri nu-și vor măsura forțele în fața Tripolitaneiei ci în altă parte; fie în urma locului puțin favorabil desfășurării forțelor navale, fie că Turcia nu-și va trimite vasele

de război contra escadrei italiene — care s'a apropiat de Tripolis până la o distanță de zece mile — ca nu cumva să se expună unui dezastru.

Efectul în Constantinopol.

Constantinopol, 29 Septembrie. Ultimatul Italiei a făcut un efect de nedescris asupra guvernului. De trei zile consfătuirile fețelor oficiale se țin lanț și la aceste consfătuiri au fost chemați și reprezentanții comitetului tinerilor turci. Se spera, aproape până în clipa din urmă că intervenția Germaniei va înlătura războiul. Acum o completă zăpăceală e stăpână și bărbații politici nu știu ce hotărâre să ia. În contra gestului Italiei turcii nu pot decât ori să se dea din capul locului învinși ori să primească războiul.

Flotila italiană în fața Tripolisului.

Paris, 29 Septembrie. Flotila italiană a blocat azi portul dela Tripolis. Cinci vase de război, un chiurasat și multe alte vase mai mărunte au îngădit juz de jur intrarea în port. Azi noapte reflectoarele n'au fost oprite nici pe o clipă și s'a supravegheat portul ca să nu poată intra în el nici o corabie străină. Flotila e sub conducerea generalului Aubry.

Abdicarea sultanului?

Constantinopol, 29 Septembrie. Consiliul de miniștri, fără să fi adus vre-o hotărâre definitivă în ce privește răspunsul la ultimatul Italiei, a luat înainte de toate măsuri pentru fortificarea și reparația tuturor vaselor de război. Comitetul tinerilor turci cere în modul cel mai categoric abdicarea sultanului.

Tripolitania în flăcări.

Londra, 29 Septembrie. Conform ultimelor știri, e chestiune de câteva ore numai până să fie cuprinsă Tripolitania întreaga de flăcările războiului. Arabii au ținut eri într'o moșee întrunire, hotărând să răzbune atacul Italiei. Există temere că Beduinii vor cădea asupra capitalei masacrând pe toți locuitorii ei fără considerare la naționalitate. În capitală nu s'ar mai afla decât 15 italieni, între cari 10 ziariști. Cafenelele, birturile și prăvăliile sunt toate închise. Cine a putut să scape și-a luat catrafusele din vreme.

Situația politică.

Arad, 29 Septembrie.

Se pare că războiul parlamentar dintre partidele ungurești a intrat într'o fază mai acută. Eri și alaltăeri au luat cuvântul contele Tisza și ministrul președinte Hederváry, folosind ambii o notă de o neobișnuită energie în cuvântările lor. De pe buzele prim-ministrului a dispărut faimosul zâmbet, pe care l'a înlocuit o expresie de energie amenințătoare. Atmosfera s'a încărcat dintr'odată și taberele vrăjmașe sunt din moment în moment gata de încăerare.

Cunoscătorii psihologi ai luptelor parlamentare și de partid conchid că acestea ar fi semnele sigure ale apropiatei furtuni și că vremea răfuiei definitive dintre guvern și opoziție ar fi aci.

În ședința de eri s'a remarcat în deosebi dispoziția războinică a majorității. Majoritatea a aclamat, a strigat, ce a stri-

Ilustrate cu motive românești și cu vederi din România ș. a. se pot căpăta la »Librăria Tribunei».

gat, a urlat, serbătorindu-l pe Khuen. Opoziția vădit surprinsă și nepregătită la această demonstrație, a rămas impresionată de aceasta manifestare amenințătoare.

Ministrul-președinte a accentuat că opoziția abuzează de liberalismul larg al regulamentului îngrădindu-se în litera și nu în spiritul lui. A citat o frază dintr'o scrisoare a apostolului Paul către galateni, că *litera omoară, spiritul e, care dă viață*.

— Națiunea vrea să trăiască — a adăugat Khuen, într'un orcan de aplauze a sateliților săi, — și dânsul va căuta să dea viață spiritului regulamentului. Va arăta, care este spiritul regulamentului și a parlamentarismului.

Protestările slabe ale opoziției au fost înecate de aprobările vijelioase ale majorității. O împrejurare, care pe ziua de ieri a determinat balanța în favorul majorității.

Ceeace produce mai ales o stare de enervare în rândurile opoziției, este completa ei neorientare cu privire la planurile contelui Khuen. Se vorbește despre eventuala *disolvare a camerei ori revisuirea a regulamentului*, dar toate numai ca combinații, pe care contele Khuen nu întârzie, să le desavueze prin comunicatele sale. În privința asta, desorientarea e completă.

Membrii majorității se încred însă orbiș în eficacitatea mijloacelor pe cari nu le cunosc, ca într'un talisman pe care-l păstrează Khuen și cu care va face minuni, când va sosi vremea. Și teama aceasta de necunoscut are par'că ceva demoralizator asupra opoziției intrigată din ce în ce mai mult de viclenia contelui Khuen.

Faza nouă, în care a intrat gălăgia unguerească din Budapesta, începe în sfârșit să ne intereseze și pe noi. Am săvârșit un lucru de prisos să facem orice prognostic, dar șansele sfârșitului, trebuie să le urmărim cu atenție și să fim gata pentru orice eventualitate posibilă.

Aviz abonaților.

Abonații noștri cari nu și-au înscris încă abonamentul pe semestrul al II-lea al anului curent sunt rugați să binevoiască a-l înscris ca să nu li-se întrerupă expedierea regulată a ziarului.

De-asemenea sunt rugați toți abonații noștri în întârziere cu plata abonamentului să grăbiască cu achitarea sumelor ce ne dătoresc, ca să nu fim siliți a întrerupe trimiterea ziarului pe adresa lor.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Centenarul seminarului din Sibiu.

Sibiu, 28 Septembrie.

(Dela corespondentul nostru.) Serbările au început de Miercuri, ziua Crucii, când după serviciul divin elevii seminariali adunați în sala de festivități a seminarului au oferit directorului institutului, P. C. Sale dlui Dr. Eusebiu Roșca, în semn de amintire și recunoștință, un tablou al P. C. Sale, lucrat de pictorul Albescu. De față erau toți elevii, întreg corpul profesoral și o seamă de preoți și învățători. Vice-președintele societății de lectură a teologilor a predat, după câteva cuvinte, tabloul. A răspuns directorul emoționat.

Joi, în ziua patronului Nichita Romanul, la 9 ore s'a început liturgia în catedrală. A servit I. P. S. Mitropolitul însoțit de P. C. L. Dr. Ilarion Pușcariu și Dr. Eusebiu Roșca, de dnii asesori G. Șagău, M. Voileanu și L. Triteanu, de protopopul Dr. I. Stroia și de diaconii Dr. V. Stan și Dr. Câmpeanu.

În decursul slujbei a fost hirotonit întru diacon candidatul Rău. Liturgia a cântat-o corul mixt, foarte frumos. După liturgie — parastas pentru arhieriei și profesorii seminariali răposați. Slujba întregă a fost foarte înălțătoare.

La 11 și jum. Matineul, în sala festivă a Asociațiunii, care era tixită de public din Sibiu și din afară de Sibiu. Multe dame, mulți preoți și învățători (deși ar fi trebuit să fie și mai mulți) ș. a.

Directorul seminarial deschide în scurte cuvinte serbarea, după care un cor de foști și de actuali elevi a cântat „Imnul Centenarului”. Printre teologi și pedagogi erau mulți profesori, preoți și învățători, cari împreună aduceau prinos de mulțumită școalei în care și-au luminat mintea.

După aceea a urmat o disertație a profesorului Dr. A. Crăciunescu despre „Însemnătatea culturală a seminarului Andreian”. S'a arătat în colori vii felul cum se făcea până la 1811 educația preoției, și ce a făcut pentru aceasta seminarul Andreian și care e datoria elevilor de azi față de cultura religioasă și morală a poporului.

Al patrulea punct a fost o cântare de Vorobchievici „Mănăstirea Putna”; cântată de corul seminarului. Cântarea a emoționat publicul.

De încheiere I. P. S. Mitropolitul a adresat elevilor o seamă de învățături practice, ilustrându-le cu exemple concrete luate din viața bisericească actuală. A fost ascultat cu viu interes de întreg publicul asistent, care a mulțumit bătrânului dar agerului cap al bisericii prin aplauze îndelungate.

Serbarea s'a terminat la 1 și jum., când s'a început *banchetul*, la restaurantul Brote. Au participat peste 80 de persoane. Cei mai mulți participanți la

serbări au luat masa în celelalte localuri, din cauza strâmtorii.

La banchet, care a decurs cu o deplină demnitate, s'a rostit o mulțime de discursuri. Directorul Dr. E. Roșca a toastat pentru I. P. S. Mitropolitul. Dr. V. Stan pentru directorul Roșca, Dr. A. Crăciunescu pentru consistorul arhidiecezan și pentru P. C. S. Dr. Ilarion Pușcariu, Dr. Il. Pușcariu și protopopul I. Teculescu pentru corpul profesoral. Dr. P. Roșca pentru foștii profesori seminariali, D. Comșa, unul din cei mai în vârstă foști profesori, pentru Societatea de lectură „Andrei Șaguna” a elevilor din seminar, Dr. V. Bologa pentru prosperarea întregului seminar, pe lângă care să se înființeze și o preparandie de fete, Dr. N. Bălan pentru preoțimea care a luat parte la serbări, Dr. O. Ghibu pentru mireni și pentru d. Partenie Cosma, d. P. Cosma pentru preoțime și învățătorime, V. Păcală pentru buna înțelegere între bisericile surori și pentru reprezentantul bisericii gr. cat., d. protopop N. Togan, d. Togan pentru prosperarea seminarului, d. V. Tordășian, în numele meseriașilor români, a căror reuniune sibiană a fost întemeiată în localul seminarului pentru prosperarea seminarului, O. Murășan pentru domniile Teculescu și T. Popovici, autorii Imnului Centenarului. La sfârșit P. C. S. Dr. E. Roșca, mulțumind tuturor pentru atențiunea ce au dat seminarului, ridică masa.

Seara s'a dat o petrecere cu joc în sala dela „Unicum”. Vineri seminarul întreg a avut vacanță, acordată de direcțiune.

Coresp.

Scrisori din București.

Contraste. — Poezia toamnei. — Ce are Bucureștiul? — Preocupări și știri de senzație.

București, 16 Septembrie v.

Dacă am cerca să caracterizăm Bucureștiul, nu l-am putea numi altfel decât orașul contrastelor. Aici, alături de strălucitele palate, în care luxul și belșugul trăesc într'o dulce armonie cu nepăsarea, vezi pitindu-se sfioase căsuțele sărăcioase, în cari de mult s'a făcut stăpân nenorocul. Alături de impozanta clădire, în care se adăpostește cutare instituție de cultură, vezi baraca de scânduri, care îți amintește de vremile de întunec, din cari, grație unor uriașe efortări ne-am ridicat unde ne aflăm astăzi.

Timpu scurt, care a trecut dela venirea primelor raze de lumină asupra noastră, n'a putut face ca această lumină să pătrundă în toate straturile. Dacă ne fălim cu numărul oamenilor noștri de știință, nu trebuie să uităm că, chiar în capitală, avem un număr destul de mare de analfabeți. Dacă viața modernă a înlocuit vechile apucături, nu trebuie să uităm că în părțile marginase ale Capitalei avem aceiași viață patriarhală, cu toate apucăturile ei bune și rele. Și, cum firea omenească este înclinată mai mult spre rău, adeseori vedem la locuitorii din aceste părți ale orașului acte, cari ne fac să ne cutremurăm de grozăvia lor.

La această deosebire, la relele ce urmează dintr'însa s'au gândit în primul rînd aceia, cari, într'un moment de însuflețire, au început cursurile dela Universitatea populară, cursuri, cari anul trecut au avut destui ascultători și cari, după cât se spune, vor fi și mai complete anul acesta. Tot

MOBILE

În cea mai modernă execuție se pot procura la:

pentru dormitor
sufragerie
locuște, garton
în garnitură de
piele și de aramă
precum și covoare

C. W. Kessler

fabricant de mobile

Sibiu—Nagyseben, Str. Șaguna Nr. 7.

gândul de a răspândi lumina în păturile înapoiate ale oraşului a îndemnat pe oamenii de bine să întemeieze așa numitele case de cetire ale poporului, case în cari oricine poate găsi cărți de ale autorilor noștri de seamă, precum și traduceri de un conținut moral și instructiv. Asemenea case au fost înființate și în multe comune și târguri și influența lor începe a se simți. Pentru înființarea acestor case meritul cel mare este al naționaliștilor, cari au înțeles ceea ce alții n'au voit să înțeleagă: Că poporul pentru a-l face să urmeze calea cea dreaptă, trebuie ridicat la acea înălțime culturală ca să poată distinge binele de rău, adevărul de minciună.

Va trebui să treacă ani de zile până când să dispară negrele dungă de umbră cari stăpânesc astăzi o bună parte a poporului. Va trebui o muncă uriașă și desinteresată, pe care nădăduim că cei ce s'au angajat la ea o vor face cu dragoste.

La o nivelare în ce privește starea culturală nu se poate gândi nimenea. Deosebiri s'au manifestat și se vor manifesta totdeauna și în tot locul. Omul este supus la atâtea influențe și va trebui să ținem cont de împrejurările, în cari s'a dezvoltat de mijloacele, cari i-au stat la dispoziție pentru ridicarea lui, de locul unde trăiește, de clima aceluși loc.

Dictonul „omul e ca vremea” nu se poate aplica mai bine decât atunci când este vorba de bucureșteni. Contrastele pe cari le observăm în starea culturală și socială a oamenilor și în alcătuirea lor sufletească, le observăm foarte bine și în natura care-i înconjură. Aici nu putem zice că există o primăvară. Acest anotimp nu-l cunoște bucureștenii. După friguroasele zile de iarnă, vin îndată călduri tropicale și pe când în alte părți nu s'au scuturat încă florile de pe pomi, bucureșteanul se plânge de lipsa de gheață.

Vara are darul de a-i face pe toți aceia cărora le dă mâna să fugă departe, în văile munților, pe malul mării, sau să colinde stațiunile climatice din străinătate. Singurul anotimp, care compensează toate neajunsurile unor zile nesuferite, este toamna. Dacă alte orașe și ținuturi se pot bucura de o primăvară blândă, înviorătoare, Bucureștii își are toamna sa, cu bogăția, cu farmecul, cu poezia, pe care nu a cântat-o până acuma nici un poet. Poate că nici unul nu s'a încumetat să prindă în versuri belșugul acesta de frumusețe, de duioșie, care se desprinde din nopțile înstelate și răcoase, din amurgurile blânde, liniștite, din apusurile mărețe de soare. Cine ar putea reda fiorul ce pătrunde în suflete, când, în liniștea nopților cu lună, adierea ușoară a vântului dă glas frunzelor îngălbenite, cari așteaptă să cadă? Cine ar putea desluși notele acestui cântec a cărui armonie este din timp în timp turburată de suspinul unei paseri întăziate pe plaiurile noastre. Un cântec care se simte, dar nu se poate tâlmăci în cuvinte. E în el ceva din duioșia sufletelor cari știu să creadă și să se închine. E în el ceva din darul celor cari mai au o rază de nădejde. E ceva din căldura rugăciunii celor ce și văd visul amenințat să se cufunde în noapte. Dar este vorba câți îl înțeleg, câți știu să-l aprecieze? Sunt atâtea suflete, cari preocupate de alte vremelnice grijuri stau zăvorțite ca într'o cetate, nelăsând să străbată până la ele nici ecoul acestui cântec.

De altfel, fiecare cu preocupările lui personale. Unul își buclează părul în oglindă, altul se închină în fața frazelor și a minciunii, altul clipește din ochi la auzul lingușirei, altul caută în lume și în vreme adevăr. Sunt așa de puțini aceia cari, pe lângă lumea de patimi ce ne înconjoară, au fost în stare să-și creeze o lume a lor, o lume frumoasă a visurilor lor, o lume, în care își caută refugiu atunci când răutatea omenească își îndreptățează spre dânșii săgețile. Pentru această lume au un rost și nopțile lungi cu stele și freamățele duioase ale frunzelor îngălbenite...

Și uite lumea e alarmată. Conflictul pentru Tripolis! Un război în perspectivă. Turcia ar fi având înțelegere cu Austria și cu România. Cel puțin așa afirmă telegramele sosite din patru colțuri de lume. În cazul izbucnirii acestui război întrezărit deocamdată numai de redactorii marilor ziare europene, România va rupe relațiile diplomatice cu Italia. Va da chiar concursul său adversarilor fraților italieni. Unele ziare își exprimă îngrijorarea în fața acestor știri. Ori cum, un război ar aduce atâtea pagube, atâtea fiere, atâtea turburări în suflete și atâtea sânge vărsat fără de nici o vină.

Să nădăduim însă că aceste afirmațiuni sunt numai produsul fanteziei prea vii a gazetariilor străini. S'a vărsat sânge românesc de atâtea ori pentru străini. Dacă a curs valuri pe câmpiile Manjiuriei, în cazul de față nu ar fi un cuvânt ca să ne câștigăm dușmani acolo unde nu trebuie — pentru Tripolis! Și apoi e prea mare simpatia poporului românesc față de Italia, ca să ne putem aștepta la atitudini ostile față de această țară.

Altă știre de senzație: Nu peste multă vreme faimosul Maximilian Harden va sosi la București, unde va ține o conferință. A fost chemat aici de o societate nemțească. Și o anumită lume așteaptă cu mult interes să asculte cuvântul acestui celebru personajiu.

Correspondent.

Românii americani din Cincinnati își sfințesc steagurile.

Cincinnati, 15 Septembrie.

Cel mai însemnat pas înainte al Românilor din Cincinnati s'a făcut în ziua de 3 Septembrie, când în mijlocul unor serbări frumoase și solemne, societatea „Tinerimea Română” din acest oraș și-a sfințit culorile, în Central Turner Hall.

Serbarea s'a organizat în mod admirabil de către comitetul societății, în frunte cu președintele Victor Mihalescu asistat de d-nii Artemie Bota și Constantin Cojeiu.

La 8 dimineața membrii societății, precum și delegațiunile societăților prietene din loc și din alte orașe, fiecare cu drapelele lor, s'au adunat pe strada centrală, de unde au defilat cu muzica, la Central Turner Hall, unde era să fie serbarea.

Acolo, în prezența unei mari adunări de evlavioși, și în mijlocul unei emoțiuni generale, preoții, părintele Simion Mihălțean și părintele Octavian Petrea, au ținut slujba dumnezeiască, în limba strămoșască și după dătină sfintei biserici gr.-ortodoxe. Ca nași au servit, pentru colorile românești, d-nul Alexandru Candrea, vechiul conducător al Românilor din Cincinnati; iar pentru cele americane, onorabilul Henry T. Hunt, procuror al comitatului și candidat pentru înalta funcțiune de mayor al orașului.

După sfințire, d. Hunt a rostit, în limba engleză, câteva cuvinte bine simțite de felicitare, prin cari și-a exprimat plăcerea pentru că i-s'a dat acest prilej de a asista la o așa de frumoasă serbare și în care a provocat pe Români de aici, ca prin purtarea lor să se facă demni de țara a cărei colorii toamai le-au sfințit.

După d-sa, d. Alexandru Lăndesco, a ținut un discurs în limba românească, în care resumează înalta misiune pe care a avut de împlinit neamul românesc din vremuri, arată cum acest neam a fost sentinela care, pe rând, a cucerit barbarismul dac, și a deschis, sub Traian, calea civilizației romane de a străbate peste Dunăre; cum, mai târziu, el a stat de strajă împotriva barbarilor, cari au năvălit în Europa și a apărut, cu trupul și cu sângele său, civilizația apuseană de barbaria năvălitorilor; cum, și mai târziu, el a stat condus de bărbați ca Mircea și Ștefan, în calea Turcilor, oprindu-i de a străbate și cuceri Europa

și, apoi, în calea tiraniei rusești, care căuta să-și lătească puterea în Balcani să cuprindă și Constantinopolul. De toate aceste glorioase episoade steagul roș-galbân-albastru ne aduce aminte și cu drept cuvânt, putem fi mândri de el. Dar contemplația leneșă a măreției strămoșești e fără valoare dacă nu e însoțită de dorința de-a săvârși, ea și ei, fapte mari în vremurile de față. E drept dar, să ne întoarcem față în spre steagul noii patrii, și însuflețiti de amintirile trecutului glorios de sub tricolorul român, să căutăm a deveni demni de strămoșii noștri prin faptele ce le vom săvârși sub protecțiunea flămării americane.

După ce și dna Alexandru Sabo a recitat o frumoasă declamațiune, s'a pornit cu defilarea prin oraș. În frunte cu steagurile nou sfințite, înconjurat de eulorile societăților oaspe, urmate de nași și preoții în automobile, membrii societății împreună cu delegațiunile străine, au defilat pe treptele măreței clădiri și s'au luat mai multe rația taturor. Înainte era banda muzicală cântând arii și marșuri marțiale, urmată de patru voinici români, călări.

Ajunși la Muzic Hall, toată lumea s'a așezat pe treptele măreței clădiri și s'au luat mai multe fotografii spre amintirea acestei zile mari.

După întoarcerea la sală, a avut loc banchetul, la care s'au rostit mai multe toasturi, de către conducătorii locali și oaspeți. În deosebi, au vorbit părinții Mihălțean și Petrea, d. Romul Jondrea din Indianapolis, d. Ioan Roman, d. Alexandru Sabo, d. Valent (din partea societății Varhovay), un domn din partea societății Sirbe, și alții.

La banchet s'a pus și baza unei parohii greco-ortodoxe pentru acest oraș numindu-se dl Alexandru Candrea, președinte provisor, d-nii Ioan Iancu, Ioan Tomuța, Petru Dragomir, George Riza și Victor Mihalescu, vice-președinți provizori, și dl Artemie Bota, secretar provisor al comitetului de organizare al parohiei.

Amintirile plăcute ale acestei serbări vor rămâne pururi neșterse în inimile acelor ce au avut plăcerea de a fi de față.

INFORMAȚII.

A R A D, 29 Septembrie n. 1911.

— Un prânz la perechea regală română. Ziarul „N. W. Tageblatt” publică azi sub titlu „La perechea regală română” un foileton de fostul prim-ministru sîrb Vladan Georgevici, care după cum se știe a fost în cursul verei oaspele regelui Carol la Sinaia.

Autorul descrie un prânz la Sinaia.

După masă oaspeții între cari se afla și Vladan Georgevici s'au întreținut câțva timp cu suveranii României.

Fostul prim-ministru sîrb a predat reginei opera sa „Golgota”, însoțită — după dorința suveranei, de o dedicație.

Regina i-a oferit lucrarea ei „Cuvinte șoptite”.

Vladan Georgevici a adus vorba despre suferinzi și în special despre orbi.

În timpul acestei discuții regina s'a interesat și i-a spus că voa să creeze orbilor un cămin.

„Cei ce văd — a zis regina — nu pot suferi pe orbi și mulți își manifestă această aversiune. De aceea ași fi dorit să-i izolez într'o colonie, să creiez un oraș de orbi în care să nu fie decât atâți oameni cu vedere câți sunt necesari pentru a mijloci raporturile orbilor cu lumea externă. Această intențiune a mea a fost însă zădărnicească. N'am putut afla de ce s'a procedat așa. Din ideea mea n'a ieșit decât un institut pentru orbi care nu-mi face plăcere”.

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Aranjată cu mașinăriile cele mai moderne, cu putere electrică; spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame și toffelul de lingerie cu prețuri moderate.

La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite francat.

— **Veșnica cale la Oradea-mare.** Abia a sosit Sâmbătă redactorul nostru responsabil d. Iuliu Giurgiu dela Oradea-mare unde a fost ascultat în cauza nenumăratelor noastre procese de presă și astăzi noaptea pe la orele 11 el a fost din nou înhățat de un detectiv spre a fi dus mâine dimineață înaintea judeului de instrucție. De astădată această ceremonie a fost împreună cu o mică variație. D. Giurgiu nu a fost lăsat să doarmă acasă, ci a fost dus deadreptul la poliție unde, în arest, va trebui să aștepte orele cinci când pleacă trenul spre Oradea-mare. O mică inovație, pe care avem să o mulțumim gentilei noastre poliții din Arad.

— **Apelul Ligei Culturale.** Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor are un singur scop: ținerea laolaltă măcar sufletește a unui neam risipit între stăpâniri străine prin legătura mai puternică decât toate a culturii.

Ea caută să ajute, mai ales unde e mai mare primejdia, bisericii, școlii, ziare, reviste, cărți și să apere înaintea tuturor și împotriva tuturor dreptul nostru de a trăi în rosturile noastre culturale, cu graiul, datina și idealul nostru.

Ea nu face nici o politică de partid sau de persoane, ci numai politica mare a culturii naționale.

Ea primește:

Membri cu 1 leu pe lună și membri mai săraci cu 10 bani pe lună.

Taxa de înscriere e de 3 lei ce se pot răspunde în rate.

Numai Românii pot fi membri ai Ligei.

Se pot face înscrierile și la sediul provizoriu al secretariatului, Expoziția istorică din Pavilionul Regal.

Membrii Ligei au următoarele înlesniri:

Primesc calendarul cu 30% reducere.

Iau parte la excursii cu o reducere de 50% sau 75%, după împrejurări.

Dacă voți să vă ajutați frații, amenințați cu peire din lipsa de lumină, înscrieți-vă în Ligă!

— **In jurul serbărilor din Iași.** Noui amănunte. De câteva zile se lucrează în oraș cu multă activitate la decorarea orașului care pe cât se vede va fi splendid înfrumusețat.

După cum am anunțat, familia regală, va sosi la Iași în ultima zi de manevre între orele 5 și 6 seara.

Serbările vor începe printr-o recepțiune a delegațiilor străini.

Recepțiunea va avea loc în sala toatrului, unde delegații vor fi primiți de comitetul de organizare al serbărilor pus sub prezidenția M. Sale Regelui. Cu acest prilej se vor aduce felicitări de cătră delegații străini.

Va urma apoi o deschidere a cursurilor la universitate făcută în mod solemn, cu care prilej se va face și inaugurarea statuei lui M. Cogălniceanu.

În decursul zilei vor avea loc alergări de cai, iar în zilele de 27 și 28 Septembrie se va ține un concurs hipic.

La serbări vor mai lua parte pe lângă persoanele anunțate de noi și guvernatorii provinciilor Bucovinei și Basarabiei.

Împreună cu M. Sa Regele vor mai participa la serbările jubilar de Iași AA. LL. RR. Prințul Ferdinand și principesa Maria precum și principele Carol și principesa Elisabeta.

— **Catastrofa unui autobus.** Din Paris vine știre despre nenorocirea unui autobus pricinuită de manevrarea greșită a mecanicului care tocmai trecea un pod al Senei, când s'a pomenit în față cu un camion. Voind să-l înconjure a scuit repede manivela și vehicolul greșind direcțiunea, a rupt bariera podului și a căzut în apă. Dintre douăzeci și cinci de pasageri treisprezece au fost acoperiți de valuri. Mecanicul fiind scos din valuri și-a pierdut urma de frica responsabilității. Se spun minuni de eroism despre un preot care a salvat secundat de aplauzele lumii adunate pe cheiuri, cinci dintre naufragiați.

— **Avis.** Aduc la cunoștința P. T. public român că mi-am mutat cancelaria advocațională în casele proprii, cumpărate dela familia fostului

advocat Czeveics, în strada Rezidenței Nr. 23 lângă catedrala sârbească, vis-à-vis de Hotel Paris. Cu deosebită stimă: *Dr. Vasile Meșter*, avocat în Vârșet.

— **Mona Lisa.** Cu toate zadarnicile alergături de până aci, poliția franceză n'a abzis cu desăvârșire de a mai putea cândva descoperi pe autorul furtului ajuns celebru. Nădăduiește chiar că prin săltarea anchetei din ogașa de până aci, s'a ajuns la rezultate mult mai favorabile, urmărind un svon ce le-a fost comunicat zilele din urmă. Se spune că Pieret, pungaș de origine belgian s'ar fi mândrit că pe vremuri de „secetă” mare se lăsa de multe ori să fie închis de paznici în palatul Louvrului, unde putea dormi netulburat de nimeni și fără să fie bruscat de sergenții de stradă. Poliția crede că acest pungaș s'a fi autorul furtului și a dat mandat de urmărire contra lui. Mandatul poliției spune că Pieret a plecat în ziua de 3 Septembrie la orele 10.25 spre Marsilia, luând la casă un bilet pentru clasa II-a. Avea cu el două pachete: un geamantan și o buccă legată în curele și autoritățile sunt de credință că în această buccă ar fi fost îngămădită Monna Lisa.

— **Serul contra cancerului.** Profesorul Ehrlich, descoperitorul *Salvarsanului*, după cât li-se știe ziarele străine, lucrează cu multă înfrigurare la stabilirea recetei farmaceutice menite să vindece cancerul. O mulțime de medici îi stau în ajutor și cu toate că până acum lungile lor experiențe n'au fost încoronate de rezultate pozitive, stadiul la care a ajuns până acum face ca lumea științifică să prevadă un sfârșit fenomenal care va pune cu totul în altă lumină proveniența și terapia cancerului. Alături de acesta profesorul Ehrlich lucrează și pentru desăvârșirea descoperirii sale contra sifilisului, care în felul cum se află astăzi, s'a dovedit mai mult primejdiosă decât folositoare, deoarece cazurile recidive și mortale întrec cu mult numărul însănătoșirilor depline.

— **Mulțumită publică.** Domnul și Domna Dr. Aurel Cosma din Timișoara, în loc de cunună pe sieriul regretatului *Ioan Theodorovits*, major ces. și reg. i. p. președintele direcțiunii institutului „Timișana” etc., etc., au dăruit pe seama proiectatei case culturale române din Timișoara suma de 50 cor., pentru care dăruire în numele comitetului despărțământului Timișoara al „Astei” le exprim mulțumită publică. *Romulus Cărăbașiu*, directorul despărțământului.

— **Mișcările greviste la căile ferate austriace.** Funcționarii și muncitorii dela căile ferate austriace, de o vreme încoace au pornit o mișcare în scopul îmbunătățirii lefurilor, iar acum mai în urmă amenințau să se pună în grevă. Mai mulți deputați s'au prezentat în scopul acesta la ministrul președinte pentru a-l întreba ce măsuri a hotărât să ia guvernul în perspectiva unei greve la căile ferate. Premierul a spus că guvernul lucrează la un proiect de lege care se va ocupa de-o potrivă atât cu retribuirea mai omenească a funcționarilor cât și a muncitorilor dela căile ferate și a intervenit pe lângă deputați, rugându-i să înduplece pe pricinăși să fie cu răbdare până să va întruni Reichsrathul, căci legea aceasta se va desbata fără îndoială încă în cea dintâi jumătate a lunii Octomvrie. Punându-se deputații în legătură cu șefii mișcării dela căile ferate, aceștia au convenit să acorde guvernului un moratoriu până la 15 Octomvrie c.

— **Idealismului preotului și dotațiunea preotească.** Cu ocaziunea discuției ce s'a purtat mai deunăzi asupra bugetului cultelor în casa magnaților, între altele, s'a atins și chestia dotațiunii mai bune a preoților. Superintendentul protestant Francisc Gyurátz a zis anume, că preoțimea merită o salarizare mai bună cu totdinadinsul, deoarece ea ține aprins focul idealismului prin intermedierea religiei.

Superintendentul s'a extins și asupra evinovenalelor ce ar avea să le primească preoțimea în mod corăspunzător, fără a se face deosebire de confesiune și naționalitate.

S'au rostit astfel de cuvinte și cu alte prilejuri din partea oamenilor cu inimă înțelegătoare, dar au rămas — cum poate așa va fi soarta și acestora — ca un chimval răsunător. Și totuși toate au o mare însemnătate.

Deși poate ele nu au cu una cu două efectul

dorit, adevă o îmbunătățire justă a dotațiunii preoțești — fac pe mulți umblători în via Domnului să se întrebe dacă sunt sau nu îndreptățiți a aștepta o răsplătire dreaptă a idealismului preoțesc. Se și cade ca preotul — mai ales fiind vorba de o chestiune atât de vitală pentru dânsul — să se întrebe pe sine în felul acesta, căci de sigur rezultatul întrebării îi va oferi un temei solid pentru așteptarea justă a unei ameliorări. De ori care grad al idealismului sunt cuprinși preoții, se pot observa cu înlesnire gradurile idealismului întocmai cum se poate deosebi ziua de noapte. N'avem decât să privim ca niște păstori buni asupra turmei păstorite și vom vedea acest lucru; dar vom vedea cu o cale, că răsplata idealismului o putem aștepta și o merităm numai răspândind idealism.

Au cuvântul aici mai ales cei incredințați cu îngijirea astorfel de suflete, cari alunecă spre povârnișul căderii — devin pocăiți. Ei au cuvântul căci împotriva sectei pocăiților palatul nostru scump trebuie să-l apărăm. Măhnirea cu care au cetit binevoitorii intereselor noastre în „Gazeta Transilvaniei” despre răspândirea sectei baptilor în locuri întărite de ale noastre, precum și durerea care nu cuprinde eugetându-ne la încă multele scăderi ale neamului nostru, trebuie să ne fie tot atâtea îndemnuri la o muncă cu adevărat idealistă. Atunci apoi putem aștepta dreapta răsplată. „*Rev. Teol.*”

— **Tributul de sânge al Franței.** E surprinzător numărul de victime și nesfârșitul tribut de sânge pe care-l jertfește Franța pe altarul progresului. Între victimele aviațiunii ea ține și astăzi recordul, jertfind în fiecare săptămână câte un erou în lupta pentru cucerirea aerului, și acelaș tribut de sânge îl dă în toate ramurile științei și a tehnicii moderne. Căci drapelul negru cari vestese jalea țării pentru dezastrul vaporului „Liberté” încă n'au fost retrase de pe edificiile publice când sosește știrea unei noi catastrofe a marinei franceze întâmplată pe vremea când ministrul de războiu Delcassé făcea inspecția terenului pe care s'a deslănțuit zilele trecute dezastrul. Cazul a avut loc în decursul exercițiilor navale a escadrei din apropierea insulelor Hijeri, unde două distrugătoare s'au ciocnit și unul a suferit avarii atât de grave încât nu mai poate fi proiectat pe apă. Vasul a fost cu toate acestea salvat de naufragiu. Cuirasatul „Trident” însă a fost înghițit alaltăieri de valuri, în apropiere de Antibes și la intrarea în portul Nizza.

— **Congresul de sericicultură din Turin.** La 21 st. n. s'a deschis în Palatul Camerei de comerț congresul sericicol la care au luat parte reprezentanții de pe întreg globul. La alegerea comitetului, reprezentantul Franței a fost ales președinte și dintre cei 14 vice-președinți aleși, face parte și reprezentantul României d. A. N. Nițescu, directorul stațiunii sericicole.

Desbaterile cari au ținut două zile au fost foarte importante.

Primăria comunei Turin a oferit un banchet congresiștilor iar a doua seară banchetul de închidere a fost oferit de Camera de comerț.

La recepția de aseară, în sunetul marsiliezei reprezentantul Franței a urât bună venire congresiștilor, la care a răspuns în sunetul marșului german, reprezentantul Germaniei și reprezentantul României în sunetul imnului național.

— **Intâmpinare.** Ni-se cere publicarea următoarelor: Referindu-mă la articolul „Biserica din Suștra” apărut în Nr. 199 pag. 5, ca reflexiune la scrisoarea mea apărută în Nr. 190 pag. 5 în chestia asta, atît pentru orientarea On. Red., cât și pentru orientarea publicului numai aceea am să răspund, că așa, cum am scris și eu, că la arhitectură și pictură au lucrat străini, Spang și Albert, asta o recunoaște și părintele Dorca, productul acestora cred că nu e lucru românesc.

Ce a avut cu Simonescu nu mă privește. Dacă cineva vrea să sprijinească munca națională, nu recurge nici decum la ajutorul străinilor, nici atunci, când la licitație nu este concurent român. Simplemente amână în acest caz licitația, și se îngrijește de Români.

Apoi părintele Dorca nu ne dumirește cum a jung donațiuni jidovești de Jaszinger Samu și Izsó Vollberg în biserica ortodoxă românească!

La faptele acestea părintele Dorca mai cere „să nu descurajeze preoții zeloși și activi deoparte, iar de altă parte poporul contribuent prin astfel de critici nemeritate”.

La faptele acestea cred nici „Românul” nu va avea laudă pentru dânsul. Sau poate da? Cerce!

Pentru faptele mele totdeauna am răspuns și răspund, tot așa și pentru exactitatea și adevărul celor scrise și comunicate de mine, și cu numele meu, ori și cui.

Cu deosebită stimă Ioan Ivan, cand. de adv.

— Scurt și lămurit. Admiralul Togo, Iaponezul care a învins și nimic flota lui Rojestvensky în războiul Ruso-Japonez, tocmai s'a întors dela o vizită scurtă a Statelor Unite. Admiralul lasă după sine un model de „interview”, după care ar face bine să se orienteze toți oamenii distinși când se află ca mosafiri în țări străine.

Un reporter i-a înmănat în Philadelphia o listă de întrebări la care l-a rugat să răspundă în scris; când a ajuns în New-York, admiralul a întors hârtia cu răspunsurile. Iată și întrebările și răspunsurile la fiecare:

- Ce fel de impresie v'a lăsat președintele?
- Ideală.
- Academia Navală?
- Strălucită.
- Congresul?
- Măreață.
- Vapoarele de război de tipul vaporului „Utah”?
- Excelentă.
- Tunul nou marin de 14 toli?
- Puternică.
- Uzinele navale ale guvernului?
- Foarte bună.
- Căile ferate americane?
- Comodă.
- Hotelurile americane?
- Moderne.
- Primirea în America?
- Foarte caldă pentru care sunt foarte recunoscător.
- Efectul în Iaponia al vorbelor măgulitoare rostite de președintele Taft la adresa Micadului?
- Va fi foarte bună.
- Inchiega-vor ele oare, și mai mult, prietenia între cele două popoare?
- Nu poate să fie altfel.
- Fotografii ziarelor americane?
- Sunt foarte întreprinzători.

Scurt, dar cald; simplu, dar plin de laude; fierbinte, dar neprimejdios. Politeta nu poate cere mai mult dela un mosafir, nici prudenta mai mult dela un diplomat.

x Atragem atențiunea publicului nostru asupra mobilelor lui George Stahl din Lugos expuse la expoziția de acolo.

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

Serata studențimei din Năsăud. Societatea de lectură a elevilor dela gimnaziul sup. fund. din Năsăud invită la Serata literară-muzicală urmată de joc, pe care o va aranja în Năsăud în sala de gimnastică a gimnaziului, Marți în 3 Octombrie st. n. 1911 cu prilejul aniversării des-

chiderii gimnaziului și al onomasticeii Majestății Sale. Inceputul la 7 ore seara. Prețul intrării: de persoană 1 cor. 60 fil., pentru școlari 50 fil. Venitul este menit pentru fondului „Mesei studenților” dela gimnaziu. Programul se va împărți seara la cassă.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu,
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și c. s. r.

REISZ MIKSA FABRICĂ DE MOBILE

în

BÉKÉCSABA—NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43. Rákóczi-ut 14.
(Lângă »Apollo«).

Blănării!!!
precum: boauri (muff) tocuri de picioare, — Jachete, după croiu englez și francez, berletuieli cu lână, etc. Reparări și transformări bune și ieftine se pot câștiga la
Nicolae Gruția,
blănar
Temesvár-Josefstadt,
Hunyadi-út 9.

Dr. DUMITRU POPA

Medic universal. Fost medic de clinică și spital.
Specialist în morburii interne,
de femei, de copii și de urechi.

— A R A D —

Strada Petőfi (lângă gimnaziu) Nr. 10.
Consultanță: 11—12 ore a. m. și 1/2 3—5 ore p. m.

Dentist în Cluj.

NAGY JENŐ

„specialist pentru dinți artificiali fără pod în
CLUJ-KOLOZSVÁR.
(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)
Pune dinți și cu plățire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist în Cluj.

Gruber Dezső

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Cluj—Kolozsvar.

Colțul străzii Wesselényi și Szép, vis-à-vis cu hotelul »Fészl«.

Noutăți în diferite soiuri de

PĂLĂRII

de domni și copii, albituri, cravate și toffelul de articole. — Prețuri solide. — Serviciu conștiincios.

Comandele din provincie se execută prompt și francate.

Leon Tolstol.

118

RĂZBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Pierre deveni iarăși prada plictiselei, rău de care se temea mai mult decât de toate. El rămase trei zile acasă, culcat pe divan, fără să iasă pe stradă și fără să primească pe nimeni. În acele clipe primi el o scrisoare dela soția lui, prin care aceasta îi cerea o întrevvedere, declarând că nu poate trăi departe de dânsul și că de acum înainte îi va închina toată viața ei. El își înștiință că în câteva zile se va întoarce din străinătate și va sosi la San Petersburg. Puțin după această scrisoare, el primi vizita unui francmazon, de care-l respecta foarte puțin și care, aducând vorba de afacerile de familie ale lui Pierre, îi zise sub formă de sfat că severitatea sa față de soția lui era nedreaptă și că el călca cea dintâi regulă a francmasoneriei, nevoind să-și ierte soția care se căia. După plecarea francmasonului, Pierre primi o scrisoare, dela soacră-sa, prin care-l ruga să vie cel puțin să-i vorbească timp de câteva minute despre o afacere de cea mai mare însemnătate.

Pierre înțelese că un complot se urzea în contra lui, cu scopul de a-l împăca cu soția lui. Dar în starea în care se afla, totul îi era indiferent. El nu mai ținea nici la libertatea sa, nici la dorința de a o pedepsi pe conțesa Bezukhow. Dacă Elena ar fi venit la el în acele clipe, n'ar fi izgonit-o. El nu răspunde nici Elenei, nici soacrei lui, ci plecă la Moscova ca să-l consulte pe amicul său, bătrînul francmason Iosif Alexeevici. Câteva zile după aceea, Pierre scrise în jurnalul său:

„Moscova, în 17 Noemvre.

„Mă întorc dela binefăcătorul meu și mă grăbesc să-mi însemnez impresiile. Iosif Alexeevici trăește în modestie și suferă de trei ani de o durasă boală a beșiciei. Nimeni nu l-a auzit vre-odată plângându-se de ceva, ori revoltându-se împotriva soartei lui; de dimineață și până noaptea târziu, afară de clipele când consumă o hrană frugală, el se ocupă de știință. M'a primit cu bunătate și m'a invitat să sed pe marginea patului în care era culcat; am făcut semnul cavalerilor din Orient și din Ierusalim; el mi-a răspuns cu acelaș semn, și m'a întrebat cu un zâmbet blând, de lucruri aflase prin lojile din Prusia și din Scoția. I-am spus tot ce știam, povestindu-i apoi cearta mea cu frații din San-Petersburg. După o tăcere destul de lungă, Iosif Alexeevici îmi expuse ideile sale, cari numai decât îmi limpeziră ochii asupra întregului meu trecut și asupra viitorului meu. El mă făcu să pricep că scopul principal al ordinului nostru este perfecționarea și sfîntirea eului nostru, de aceea condamnă el iluminismul, care este un produs al orgoliului, deoarece ne împinge a voi să-i conducem pe ceilalți, când noi înșine suntem o pildă de risipă și de desfrui. De aceea m'a sfătuit ca înainte de toate să mă cercetez pe mine însu-mi, și mi-a dat acest caet în care voi scrie de acum înainte toate faptele mele”.

După câteva zile Pierre scrise din nou:

„San Petersburg, în 23 Noemvre.

„Am reluat viața comună cu soția mea. Soacră-mea a venit la mine, și cu lacrimi în ochi, mi-a spus că Elena s'a întors la Petersburg, că e nevinovată și că se simte foarte nenorocită. Dar dacă am iertat-o în numele virtuții, doresc ca unirea noastră să nu aibă decât legături spirituale. I-am spus soției mele că o rog să uite tot ce s'a întâmplat, și să-mi ierte greșelile, dar că eu

n'am ce să-i iert. Am simțit o mare fericire să-i spun aceste lucruri. Ea nu va ști nici odată cât de penibilă mi-a fost revederea cu dânsa”.

XXXVIII.

Înalta societate, la Curte ca și la baluri, se împărțea ca de obicei în mai multe partide, având fiecare nuanța lui proprie. Cel mai important și cel mai numeros era partidul francez, acela al lui Rumiantzeff și a lui Coulaïncourt, acela al alianței cu Napoleon. În acest partid, Elena ocupa locul cel mai important, după împăcarea ei cu Pierre. Elena fusese la Erfurt în timpul celebrei întrevedere a celor doi împărați, și din acel moment dănuia legăturile ei cu toate celebritățile napoleonice ale epocii:

La Erfurt, ea avusese un succes nebun. Napoleon în persoană o remarcase la teatru, luase informațiuni asupra ei și făcuse pe față elogiul frumsetei ei.

Pierre era tocmai soțul de care avea nevoie această mondenă elegantă. El era original, distrat, mare senior, care nu stănjenea pe nimeni, și care nu numai că nu strica impresia generală de „bon ton” care domnea în salon, ci din potrivă, prin contrastul între felul său de a fi și eleganța și tactul soției sale, o scotea mai mult în relief.

Printre numeroșii tineri cari fluturau zilnic în jurul Elenei, Boris Drubetzkoï, care făcuse o carieră frumoasă în acești doi ani din urmă, devenise un obicinuit al casei. Elena îl numea „pajul meu” și îl trata ca pe un copil. Boris arăta contelui Bezukhow o stimă demnă și tristă. Nuanța aceasta din atitudinea lui Boris, îl cam neliniștea pe Pierre. Dar el suferise așa de mult acum trei ani încât luase hotărîrea de a se feri de orice nouă insultă, mai întâi prin a nu fi bărbatul soției lui și al doilea, oprindu-se de a hrăni vre-o bănuială oarecare.

(A urma)

Invenție Nouă.

Invenție Nouă.

Meară de oțel

pentru întrebuințare în economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de șasă ani, un kilogram pe minut pelângă garanță și se capătă numai într'o mărime.

Prețul 14 coreane.

Face aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu, de mână cu puterea ori cu mâna cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmbăit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe la

Kadar Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparat mașini în Nagyvárad, Villanytelep mellett.

Cel mai mare magazin de blănărie!

ILIE ȘTEFLEA

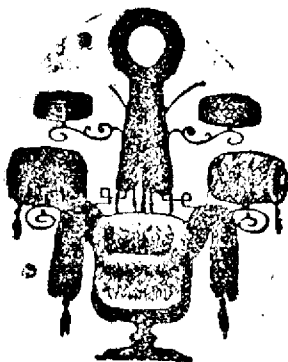
Sibiu—Nagyszében, Grosser Ring Nr. 18.

Premiat la expoziția de modă cu Medalie de stat.

Își recomandă în atenția on. public din localitate și provincie bogatul asortiment de blănărie cu prețurile cele mai

convenabile. Articole de fabricație proprie; mantale de blană, blane de călătorie, — manșoane, boale căciuli pentru domni și doamne ultima modă și lucrute cu gust. Prețuri ieftine. —

Primește orice lucrări de blănărie pentru prefacere, căptuire, căptușirea și colierea mantalelor. Serviciu prompt și conștiințios. Numai marfă bună și execuție de I-u rang.

Szighety Sándor

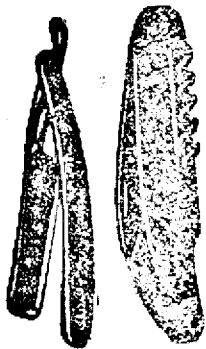
atelier de cuțite și točilărie artistică
Budapesta, VII., Strada Akácza No 64.
Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.

Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc. precum și cuțite de buzunar ș. a.

Pentru barbieri se ascut două briciuri gratuit dacă trimit 12 deodată.

Comandele se execută prompt și conștiințios.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboseală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public că la cererea prețurilor curente sau la ori-ce cerere sau cumpărare să se provoace că adresa firmei a cetit-o în — ziarul „Tribuna“ din Arad. —

Traian Turturean

lăcătuș artistic și de edificii

Bistriță — Besztercze.

10% economie la comande

— de lucrări artistice. —

Lucrătoare aranjată cu mașini moderne.

Atențiune la cuptoarele economice de bucătărie vestite în Transilvania. — Catalog și desemnări să trimit la cerere.

Fagler László

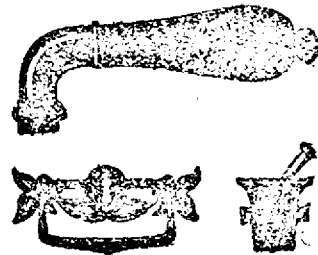
strungar artistic și turnător de metal și mineraluri.

Szeged, Szent Mihály-u. 4.

Pregătește articole de aramă, precum paturi, sfeșnice, sonerii, pipe pentru vin și bere, pompe primește apoi pregătirea ori cărei

părți de mașini industriale, turnărie după model dela simplu până la lucrările cele mai complicate.

Cumpărătorilor vechi — rabat.

Pentru femei și bărbați

CAPSULELE SĂNID

s'au adeverid ca cel mai sigur remediu fără nici o injecție, contra pleuragiilor subite și cronice. O cutie cu instrucția aplicăr (conținând 100 capsule) 6 cor. Unicul remediu sigur contra slăbirei și impotenției funcționale sunt renumitele capsulele întăritoare ale Drului Timkó, sticla costă 10 cor. și se trimite contra ramburs dela

Farmacia „Magyar Király“

Budapesta, V., Marokkói-utca 2, Piața Erzsébet.

Correspondența să se facă în limba română.

LUCZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor
Szeged, Laudon-u. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești femeiești de copii și preoțești, postav, de mobile, haine de doliu etc. Mai departe primește curățirea penelor de pat, cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din provincie se efeptuiesc imediat.

Iosif Mendel

fabricant de mobile în Alba-Iulia
Gyulafehérvár.

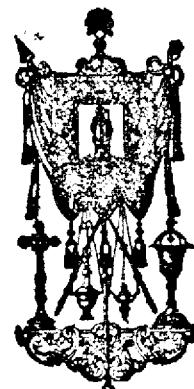
Recomandă în atenția Onoratului public magazinul său bogat asortat.

Serviciu prompt, prețuri ieftine, garanță deplină.

Luca K. Alexievits

pregătitor de haine preoțești

NEOPLANTA — UJVIDÉK.

Recomandă atelierul său asortat cu totfelul de recvizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică. Pregătește totfelul de icoane sante legate frumos cu aur și mătăasă, steaguri, prapore și altele. Icoana Mormântul lui Christos îl face foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

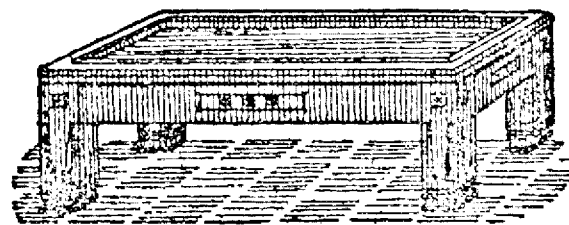
foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

H. PÁLLÁN succesor

Styászni József

prima fabrică ardeleană de billarde și timplărie în
Kolozsvar, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am aranjat în Timișoara, Piața George Nr. 4. un modern

atelier dentistic.

Practica mea veche mă dispenzează de o mai amănunță recomandare, augurându-mi în schimb încrederea în satisfacerea ori-cărei pretenții a pacienților. — Cu stimă:

Götzl Mór,
dentist.

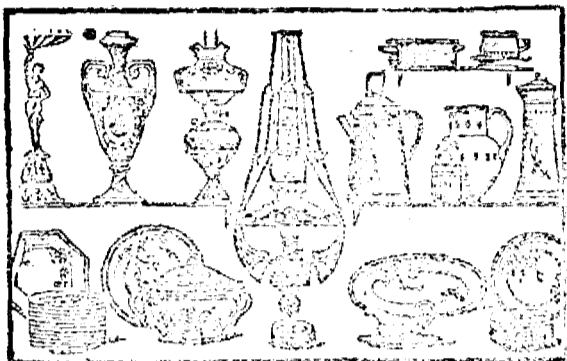
Expoziție permanentă
în localurile firmei

JOSIF JIKELI

din SIBIU

STRADA CISNĂDIEI No 47.

Vizitatorul nu e obligat să cumpere.

Consemnarea mărfurilor expuse:

Sticlă, porcelan, obiecte de bucătărie.	Obiecte de oțel englezesc și Solingen, tacâmuri.
Instalație completă de bucătărie în diferite prețuri.	Scule bisericești: catalog gratis.
Cadouri de argint, nichel și aramă.	Cadre p. tablouri și țînătoare de fotografii.
Obiecte decorative.	Corpuri moderne pentru luminat.
Ceasornice, articole de toaletă, de voiaj, pentru turiști și manevre (aluminium).	Garnituri pentru spălat, mese de spălat, băi, cornise, mobile de fer.

Amintiri din Sibiu.

Noutăți șosese necontentit.
Prețuri ieftine.

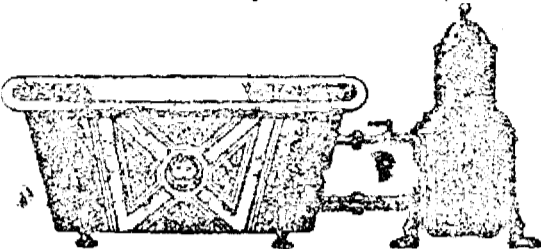
Carl Piffel, prima fabrică de obiecte de metal

Premiat de mai multe ori.

Telefon 184.

Temesvár-Erzsébetváros. Gyár: Hunyadi-u. 14. Üzlet: Hunyadi-ut és Missits-utca sarkán Krauszer-féle házban.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichigierie și anume: vane de scăldat, de șezut și pentru copii, scaune pentru scăldat, încălzitoare și vane de scăldat după cel mai bun sistem (sistem propriu.) Lăzi pentru lemne și pentru cărbuni și alte edibctoe e mtal: precum ciubere, uclioare și căni. — Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tăbliță cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ținc. Conduct pentru apă, aranjări pentru baie și closete engleze cu neintrecutul aparat »Temes«.

Acoperiri de case și turnuri, globuri și cruci.
Catalog de prețuri la dorință gratuit.
Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

Cel mai mare institut de industrie artistică bis. din Ungaria.

Schmidt János succesor **Schmidt Ferencz**

sculptor și arhitect de altare

Budapest, X., Kőbányai-ut 53. (Lângă stațiunea locală a tramvaiului electric.)

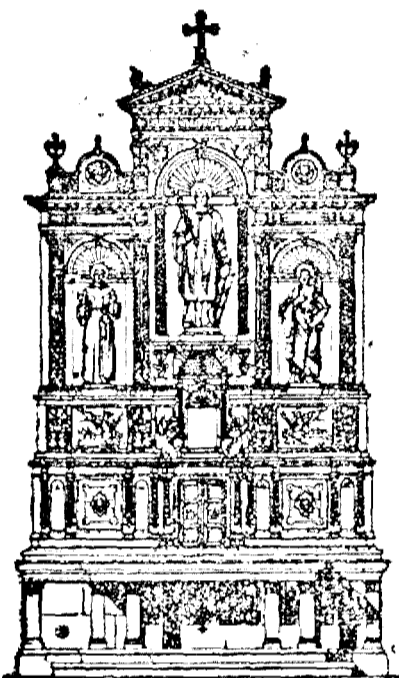
Efectuește totfelul de mobilier de biserică, precum:

Iconostase și altare; statui de peatră și lemn; amvoane și scaune de spovedanie; sicriul domnului, grota Mariei de Lourd; cristelnițe, icoane de stațiune; sculptură în relief sau pictură; străni; pictură de biserică și atare etc.

Renovează în stil altare vechi, amvoane și statui, aurește și marmorește.

Preț-curent, proiect de budget și planuri gratuit. Dacă sunt chemat pentru examinarea lucrului, mă duc oriunde pe cheltuiala mea proprie. — — —

Prețuri moderate. — — — Condiții de plată favorabile.

Johann Spiler fabricant de cuptoare de lut.

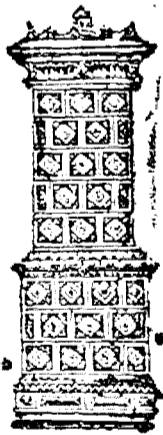
Sibiu — Nagyszében, Neustiftgasse 2.

Atrage atențiunea on public, că primește pregătirea a ori-ce fel de

cuptoare

descărcare și zidirea vetrelor de fier cu prețuri convenabile și pe lângă servicia prompt și conștiințios.

Comandele se execută imediat.

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Kasiró).

Mare asortiment de arme și biciclete

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pelângă garanția și prețuri moderate totfelul de reparaturi d arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gramofonane, mașini de scris, precum și prefacere armelor și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios

Vilhelm Connerth

NAGYSZEBEN — HERMANSTADT, Elisabethgasse 53.

Fabrică după diferite sisteme:

bănci de școală

conform celor mai moderne cerințe igienice, pregătește apoi

bănci și scaune pentru biserici; table de școală; rame pentru hărți; rame pentru desen și dulapuri pentru școală. Catalog ilustrat la dorință trimite gratuit și franco.

Schrimpl Szaniszló

cea mai mare turnătorie și fabrică de luminări de ceară în Ungaria de sud Temesvár-Gyárváros, Fő-utca.

Recomandă comercianților: turte și prăjituri cu miere, precum și luminări de ceară, albe și colorate, facile cu

preț moderat. — Bisericilor se dă la cumpărarea de luminări rabat. —

Comandele se îndeplinehc prompt.

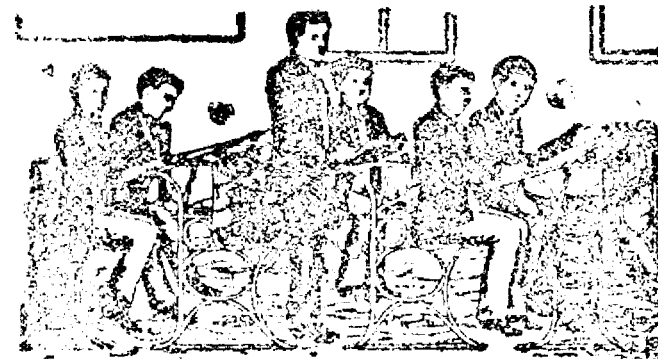
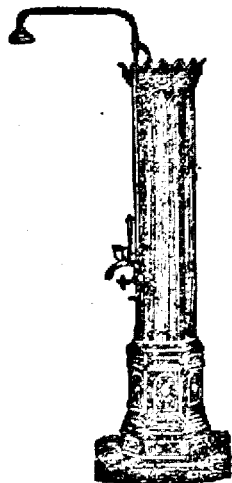

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățător chimic, broderie, și institut pentru spălătul rufelor cu aburi, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (lingă biserica călug).
Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și vopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Engelthaller Béla,
Segedin—Szeged, Lechner-tér 10. sz.

In atelierul său se află totdeauna cămine pentru camera de baie, conform încălzirii cu lemne, ori cu gaz, precum și accesorii în orice cantitate și cu preț convenabil.
Catalog ilustrat la cerere trimit gratis și franco.

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Neagră nr. 33.

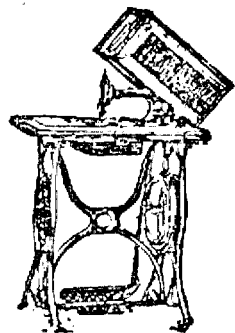
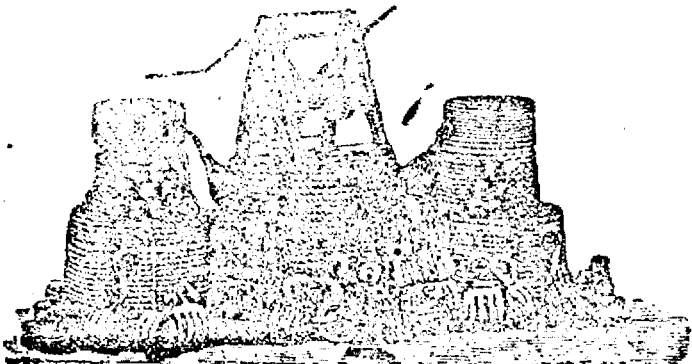
— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

Cele mai moderne
mașini mobile de fier și aramă
și cele mai practice
bănci igienice de școală
și mobilarea locuințelor, hotelor, spitalelor și

Funăria cea mai mare din **Joanovics János**. Tot-felul de Ungaria-sudică — este a lui funii de cânepă, de fir, brăcli, legătoare. Așezare și scurtare de funii de cânepă pentru transmisiuni. — Lugoj (Lugos). Atelierul: strada Făgetului No 77. — Magazin și birou: Piața Izabella. —

Funării de cânepă, pentru uzinuri și economii :

Funii pentru trăsuri (pentru fân), legătoare de snopi, funii pentru boi opritoare ștreanguri, hamaçuri, mreje p. pescari, rețele pentru cai etc.
Torturi pentru țesături, brăuri de cânepă și de jută (pânză), bă-tătoare de cânepă, pânze (Pack) țesături, saci de cânepă, pânză și jută, pânze impenetrabile, sbiciuri, cerși și codoriști etc. etc.
Serviciu prompt

Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic
Cluj—Kolozsvár,
Strada Deák Ferencz Nrul 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: căsse de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramafone și mașini de scris. — Primește ori-ce muncă de bransă, precum: introducerea soneriilor, a lumini de electrice și a diferitelor motoare.

Expoziție permanentă în magazinul de mobile a lui **Gheorghe Stahl din Lugos**

Strada Bisericei (Templom-u) No 15.

Recomandă totfelul de

mobile

de tâmplărie și tapițerie, cum și mobile pentru sufragerii, dormitoare, saloane și birouri, din lemn (Thonet), fier, aramă și piele, tablouri: peisage, nuduri și icoane, oglinzi, jardiniere, console, covoare pentru pat, mese și dușumea, otomane, draperii, perdele, etc. în asortiment bogat, calitate bună, fabricație proprie și prețuri ieftine. — Comandele se execută prompt.

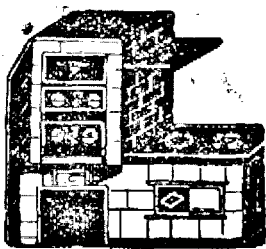

CARL GÜRTLER

lăcătuș artistic și pentru edificii

SIBIU Str. Elisabeta 26.

se recomandă la toate lucrările ce se țin de specialitate mai ales
LA ZIDIRI NOI.

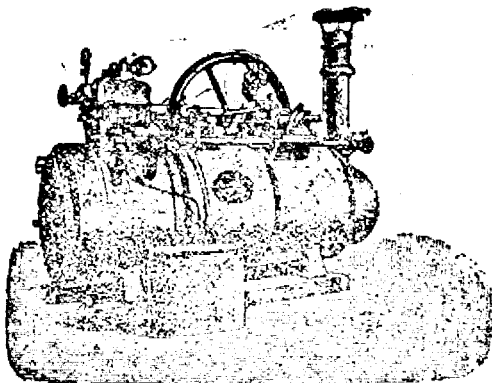

Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj, grilaj la morminte și galerii, se pregătesc conform gustului în modul cel mai succes
Paratonere și montarea lor. Instalațiuni de apădule, closete, baie, introducere electrică executată cu măiestrie.
Reparaturi se primesc. Mare magazin de căminuri perpetue în diferite mărimi.

Carl Gürtler junior.

Prima industrie de cazane din Ungaria

Szatmáry Mihály, turnător de cazane,
Szeged,
Szentháromság-utca 41. sz. (casa proprie).

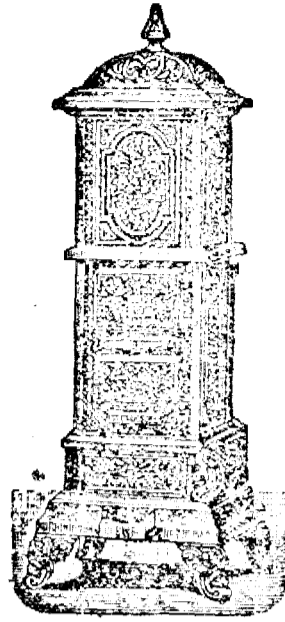

Aduc la cunoștința on. public, că atelierul meu de cazane l'am înouit cu diferite mașini, așa că sunt în stare să satisfac ori-ce comandă. Pregătesc cazane pentru abur, repar cazane la mori, corăbii, cazane de apă, petrolu, spirt și chiar și cazane la locomobile.

Nici o damă să nu întârzie ași face costumele precum și altă îmbrăcăminte pe stilul englez și francez; pe cari le poate comanda la mine; garantez pentru chic, lucru după jurnalelele cele mai nouă. Serviciu prompt! Pentru damele cari nu sunt din loc, primesc și două probe la zi. — Se poate comanda și prin poștă la cari dau însușirile cele mai urgente. Haine și costume de doliu să fac în 24 de ore. Rugând pentru binevoitorul sprijin semnez cu stimă

George Rummel

croitor englezesc și franțuzesc pentru dame.
Nagyszeben, Str. Honterus Nr. 5.

Pregătesc
cupatoare de teracotă,

căminuri, vase, glastre,
cu prețuri moderate.

Pentru durabilitatea lor garantez. Primesc și repararea cupatoarelor vechi și în provincie.

Rugând sprijinul mult onoratului public:

Magyar István,

fabricant de căminuri și articole de lut
Temesvár-Gyárvaros, Kém-u. 16.

Damele cari voiesc să fie svelte,
încerce corsetele mele

,Neuester Schnitt'

necesare la costumele »Princes«
și »Directoire«.

CORSETE

după măsură, precum și reparaturi
se fac în acurateță.

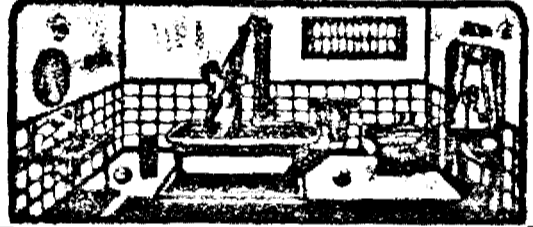
Gustav Zimmermann
Sibiu-Nagyszeben,
Grosser-Ring, 1. în etaj.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și

Sibiu-Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

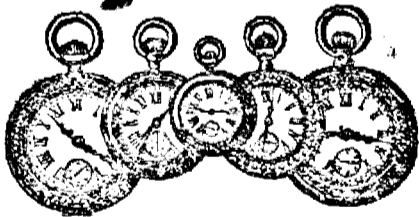
H. Miklós J.

ciasornicar,

Sibiu — Nagyszeben, Reispergasse 11

Cea mai ieftină sursă de cumpărat a totfelul de

CIASORNICE

de buzunar și de părete și
ciasornice deșteptătoare,
precum și articli optici.
Prăvălie de obiecte de
aur și argint signate
oficios.

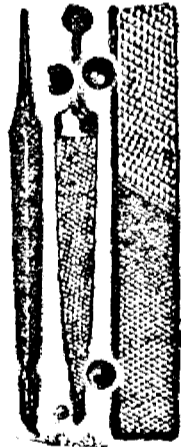
Toate reparaturile se ex-
cută prompt și cu garanță.

• STEIN MIKLÓS •

— fabrică de tăiat pile —

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

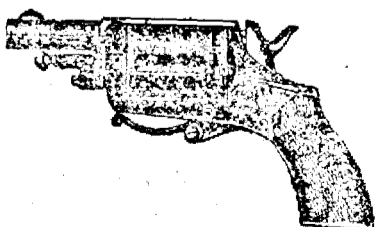

Recomandă fierarilor și comer-
cianților atelierul său de tăiat
pile bine aranjat, unde se pregătesc
pile mici și mari din oțel vărsat
de prima calitate etc. Primește spre
scobire pile mici și mari vechi cu
prețuri ieftine.

Prima prăvălie de arme din Ungaria de sud.

Lázits Dusán,

Timișoara-cetate, Strada Zápolya 5.

Recomandă depozitul său bogat
asortat în puști de vânat cu
două țevi, puști și pistoale re-
petătoare, revolvere și puști-
Flouber și accesoriul de vânat.
Reparaturile se fac cu conști-
ențiozitate, prompt și pe lângă
prețurile cele mai moderate.

J. Gottstein, fiul,

prăvălie de piele și
accesorii pentru in-
dustria de cojocărie,
Nagyszeben, Kleiner Ring 5. curelărie și ciobotărie

Mare depozit de diferite piei lucrate în țară și străinătate. —
Specialități de piele. Piele lucioasă și șurțuri de piele. Tălpi
Vachè și opinci. Fețe pentru cisme și ghețe. Ață pentru ma-
șină și cusut. Sfoară de cusut
albă și colorată. Tort diferit. —
Pâslă, barchet, pânză, tălpi de
pâslă și asbeth, garnitură de gumă
și ciorapi de gumă. Șireturi și
postav de curățit ghețele. Cuie
de lemn americane. Calapoade
pentru ghețe și cisme. Cremă
și lac și diferite articole.

